

Storstockholms
brandförsvär

Verksamhetsplan och budget 2019

samt ekonomisk plan 2020-2021

Storstockholms brandförsvär är ett kommunalförbund som ansvarar för räddningstjänsten åt tio kommuner: Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

2018-10-30

Diariennr. 201-2265/2018

Fastställd av direktionen 2018-11-27, § 47

Innehållsförteckning

1	Vi skapar trygghet	7
1.1	Handlingsprogram 2016–2019	8
1.2	Centrala mål och kvalitetsmål	8
1.3	Utvecklingsmål 2016–2019	8
1.4	Uppföljning	9
1.5	Räddningstjänstkoncept och riskhanteringskoncept	10
2	SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera	11
2.1	SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter	11
	Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet	12
2.1.1	Stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga och kunskap att förebygga bränder och allvarliga konsekvenser till följd av bränder (Ri, Rä)	12
2.1.2	Medverka till att stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga att förebygga även andra olyckor än bränder som kan leda till räddningsinsats (Ri, Rä)	13
2.1.3	Genomföra kontinuerlig omvärldsbevakning och rapportering inom SSBF, till samverkanspartners och till kommunerna (LoS, Ri, AoI)	13
2.1.4	Kontinuerligt utreda och analysera samhällets riskbild som ett av underlagen för vår förebyggande och skadeavhjälpande verksamhet (Ri, AoI, SSA)	13
2.2	SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor	14
	Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet	14
2.2.1	Utföra myndighetsutövning inom lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarlig och explosiv vara (Ri)	14
2.2.2	Implementering av en reviderad sotningsprocess påbörjas utifrån genomförd översyn (Ri, SSA)	15
2.2.3	Aktivt kommunicera kring värdena trygghet, professionalism och trovärdighet i syfte att vårda och stärka SSBF:s varumärke i arbetet med att stödja de enskilda att förebygga och hantera olyckor (SSA)	16
2.3	Utvecklingsmål	16
	Utvecklingsuppdrag 2019	16
2.3.1	Justera systemet för rapportering och lärande utifrån genomförd utvärdering (AoI)	16
2.3.2	Deltaga i MSB:s och Brandskyddsföreningens projekt Lärande från bostadsbränder (Ri, LoS, Rä)	17

2.3.3	Öka vår kunskap och återkoppla från inträffade händelser och olycksutredningar inom organisationen (Rä, Ri)	17
2.3.4	Utveckla vår förmåga att skriva, följa upp och återkoppla rapporter i samband med händelserapportering (Rä, Ri)	18
2.3.5	Fördjupa samarbetet mellan SSBF och medlemskommunernas stadsbyggnadskontor utifrån MSB: s och Boverkets vägledning "Räddningstjänstens roll i byggprocessen" (Ri)	19
2.3.6	Den enskilde medarbetarens kunskaper inom byggnadstekniskt brandskydd ska höjas och vår personal ska ha erforderlig kunskap för att genomföra insatser mot riktade målgrupper (Rä, Ri)	19
2.3.7	SSBF verkar aktivt för att skapa forum och kontaktytor mot samhällsaktörer i syfte att förebygga olyckor (Rä)	20
2.4	Indikatorer	20
3	SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka	21
3.1	SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka.	24
	Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet	26
3.1.1	Larma rätt resurs till rätt händelse och leda samt utföra räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor och andra operativa avtalsuppdrag (LoS, Rä)	26
3.1.2	SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka (LoS, Rä)	26
3.1.3	Planera och genomföra insatser så att responstiden blir så kort som möjligt med bibehållen kvalitet (LoS, Rä)	26
3.1.4	Fortsätta implementeringen av framtagna insatsplaneringsprocess (AoI, LoS, Rä, SSA)	27
3.1.5	Genomföra kvalitetsutveckling tillsammans med samverkanspartners utifrån samarbetsavtal som reglerar larm och ledning. (LoS)	27
3.2	SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	28
	Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet	29
3.2.1	Vidareutveckla våra beredskapsresurser (AoI)	29
3.2.2	Utveckla och intensifiera utbildning och övning (AoI, Rä, LoS)	29
3.2.3	Fortsätta utveckla den regionala samverkan (LoS, Rä, AoI)	29
3.2.4	Säkerställa personell kapacitet och robusthet vid särskilda tillfällen och händelser samt för att kunna bemanna samverkansstab vid behov (LoS, Rä, SSA)	30
3.2.5	Aktivt kommunicera kring värdena trygghet, professionalism och trovärdighet i syfte att vårda och stärka SSBF:s varumärke i arbetet med räddningsinsats. (SSA)	30

3.3	Utvecklingsmål	30
	Utvecklingsuppdrag 2019	31
3.3.1	Befästa och utveckla förmågan att genomföra stora och resurskrävande insatser med bibehållen kvalitet över tid, samt utveckla strukturen för att genomföra effektivare insatser (Rä, LoS).....	31
3.3.2	Skapa förutsättningar för att utveckla samverkan med andra aktörer på skadeplats (Rä, LoS)	32
3.3.3	Delta i externa utredningar och utvecklingsuppdrag (AoI)	32
3.3.4	Återta förmågan att röja oexploderad ammunition (AoI)	33
3.3.5	Utveckla förmågan att genomföra sök- och räddningsinsatser i rasmassor (AoI)	33
3.3.6	Ledningsstruktur under höjd beredskap (AoI)	33
3.3.7	SSBF:s roll i befolkningsskyddet (AoI)	33
3.3.8	Tillsammans med medlemskommunerna fortsätta följa utvecklingen kring civilt försvar (AoI)	33
3.4	Indikatorer	34
4	SSBF är en attraktiv arbetsgivare, med rätt kompetens och god arbetsmiljö, som har engagerade medarbetare	35
4.1	Uppdrag 2019	35
4.1.1	Attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och utveckla befintliga medarbetare i linje med förbundets mål och uppdrag (SSA)	35
4.1.2	Planera för att (genomföra) utbildning i Skydd mot olyckor, SMO i samarbete med Myndigheten för skydd och beredskap, MSB (SSA) 36	
4.1.3	Stärka chefers och medarbetares engagemang och förutsättningar att göra ett gott arbete i linje med förbundets mål och uppdrag (SSA) .	36
4.1.4	Fortsatt utveckling av hälsoförebyggande insatser samt en god och säker arbetsmiljö för samtliga medarbetare (SSA, Rä)	36
4.1.5	Fortsatt arbete med följsamhet mot avtals- och villkorsfrågor i såväl anställningsförhållandet som i övriga typer av avtal (SSA)	37
4.1.6	Utveckla SSBF:s arbetsgivarvarumärke (SSA)	37
4.2	Indikatorer	38
5	SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling	38
5.1	Uppdrag 2019	40
5.1.1	Stärka förmågan att ta miljöhänsyn i verksamheten (Rä, SSA, LoS, Ri, AoI)	40
5.1.2	Minska utsläppen från våra transporter (SSA, Rä, LoS, Ri, AoI).....	40
5.1.3	Säkerställa relevanta miljökrav i upphandlingar (SSA)	41
5.1.4	Analysera vår förmåga att agera vid kris och svåra samhällsstörningar till följd av klimatförändringar (AoI, SSA)	41

5.2	Indikatorer	41
6	SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället	42
6.1	Uppdrag 2019.....	42
6.1.1	Upphandla och påbörja implementeringen av ett ärende- och dokumenthanteringssystem med e-arkiv samt påbörja kravställningen av ett nytt system för personalplanering (SSA)	42
6.1.2	Utveckla systemet av kanaler, aktörer och budskap i syfte att säkerställa effektiv kommunikation (SSA)	42
6.1.3	Stärka chefer och medarbetares kommunikativa förmåga så att dialogen vid såväl interna som externa relationer bygger på respekt, fakta och professionalitet (SSA).....	43
6.1.4	Utveckla ett IT-system för uppföljning av sotning och brandskyddskontroll (SSA, Ri)	43
6.2	Indikatorer	43
7	SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning.....	44
7.1	Uppdrag 2019.....	44
7.1.1	Samlokalisera inre och yttre ledning på Johannes samt förbereda en anpassning av huvudkontorets lokaler utifrån ett organisatoriskt helhetsperspektiv (SSA, LoS).....	44
7.1.2	Säkerställa att SSBF har ett ändamålsenligt säkerhetsskydd avseende informationssäkerhet, tillträdesbegränsning och säkerhetsprövning (SSA, Rä)	44
7.1.3	Skapa förutsättningar för samt stödja arbetet med ett systematiskt säkerhetsarbete på lokal nivå (SSA, Rä)	44
7.1.4	Ta fram handlingsprogram för 2021–2023 (AoI).....	45
7.1.5	Utveckla SSBF:s långsiktiga ekonomi- och verksamhetsplanering (SSA)	45
7.2	Ekonomi	45
7.2.1	God ekonomisk hushållning	45
7.2.2	Medlemsavgifter budget 2019 (plan 2020–2021)	46
7.2.3	Finansiella mål	46
7.2.4	Driftbudget 2019, (plan 2020–2021).....	47
7.2.5	Investeringsbudget 2019 (plan 2020 och 2021)	48
7.2.6	Avgifter	48
7.3	Uppföljning	50

1 Vi skapar trygghet

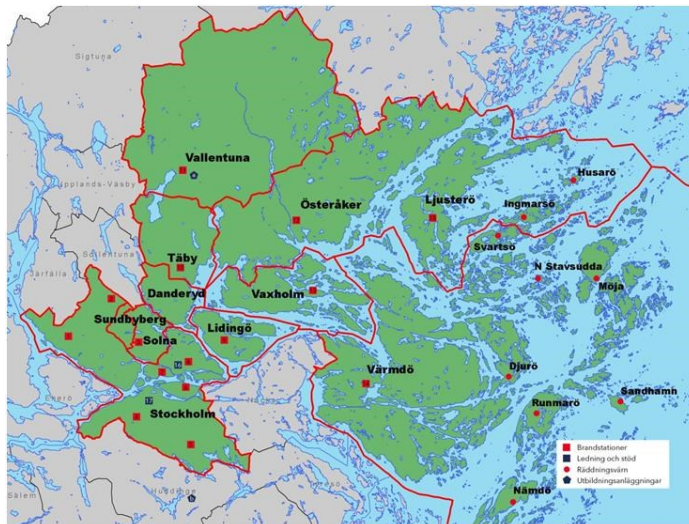
Storstockholms brandförsvär är ett kommunalförbund där tio kommuner samarbetar; Danderyd, Lidingö, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Värmdö och Österåker. Förbundets ledning och stödfunktioner finns på Johannes brandstation i centrala Stockholm. Den politiska ledningen utgörs av en direktion med representanter från samtliga medlemskommuner

Storstockholms brandförsvaret svarar för 1,2 miljoner människors trygghet. Genom samarbetsavtal svarar vi för larm och ledning av räddningsinsatser i totalt 25 kommuner i Uppland, Västmanland, delar av Södermanland och på Gotland.

Med unik expertis, lång erfarenhet och omtanke genomför vi förebyggande arbete inom potentiella riskkategorier, såväl som skarpa insatser i akuta situationer – för att skapa ett tryggare samhälle.

Förbundets verksamhet utgår år 2019 från ett huvudkontor med en ledningsstation på Johannes brandstation, femton brandstationer varav två deltidsbrandstationer, tio räddningsvårn, två utbildnings- och övningsanläggningar samt Storstockholms räddningscentral (SSRC).

Brandstationerna i regionen är placerade för att snabbt kunna nå fram vid en olycka med kapacitet att kunna göra en effektiv insats. Vid behov ges förstärkningar från andra stationer. Vår vision utgår ifrån att "Vi skapar trygghet".

Genom att bedriva verksamheten i form av ett kommunalförbund ges kommuninvånarna en kommunöverskridande service där kompetens och resurser kan nyttjas på ett effektivt sätt.

SSBF verkar kontinuerligt för en ökad samordning av räddningstjänstverksamheten i regionen för en samhällsservice där administrativa gränser inte tillåts försämra kvaliteten på servicen till de som bor, verkar och vistas i regionen.

SSBF har flera viktiga roller i medlemskommunerna såväl som att stötta invånare, företag och andra myndigheter att själva förebygga och kunna agera vid olyckor, som att genom sin myndighetsroll verka förebyggande mot olyckor och att genomföra kommunala räddningsinsatser. Mycket av det olycksförebyggande arbetet bedrivs också i respektive medlemskommuns egen regi.

1.1 Handlingsprogram 2016–2019

Enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) ska ett handlingsprogram fastställas vart fjärde år. Programmets syfte är, förutom att utgöra ett politiskt styrdokument för SSBF:s verksamhet, att ge information till enskilda och samhällsaktörer om förbundets arbete. Utöver detta ska det kunna utgöra ett av flera underlag för statens tillsyn av SSBF:s medlemskommuner enligt ag om skydd mot olyckor.

Strukturen i verksamhetsplanen för 2019 har sin utgångspunkt i handlingsprogram 2016–2019 som fastställdes av direktionen 2015-11-24 och gäller från och med 1 januari 2016.

Arbetet med handlingsprogram 2020-2023 ska invänta beslut kring utredningen ”En effektivare kommunal räddningstjänst”, för att därefter göra en bedömning om hur utredningen kan komma att påverka vårt handlingsprogram.

Med anledning av det kommer direktionen den 27 november 2018 att besluta att handlingsprogram 2016-2019 att förlängas till 2020 och handlingsprogram 2020-2023 kommer istället att gälla 2021-2023.

1.2 Centrala mål och kvalitetsmål

Målformuleringarna i programmet har till stora delar invånarfokus och är därför inte knutna till SSBF:s organisatoriska indelning eller specifika aktiviteter. Dessa återfinns i förbundets verksamhetsplan de följande åren. De sex centrala målformuleringarna i handlingsprogrammet utgör rubriker i verksamhetsplanen. För de två centrala målen ”SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera” och ”SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själv kan hantera en olycka” finns kvalitetsmål som har ett invånarperspektiv. Exempelvis finns mål kring vår snabbhet, kapacitet, noggrannhet och robusthet.

1.3 Utvecklingsmål 2016–2019

Utvecklingsmål som anger inriktningen för den utveckling som ska ske för att bidra till att de centrala målen uppnås och att förbundets förmåga utvecklas. Dessa grundar sig i de genomförda risk- och förmågestudierna. Utvecklingsmålen beskriver en förändring som ska ske i SSBF:s förmågor och har i vissa fall ett mer internt fokus.

I handlingsprogrammet för 2016–2019 anges totalt sju utvecklingsmål för det förebyggande arbetet och räddningstjänstverksamheten under perioden. Dessa grundar sig i den förmågebedömning och riskstudie som gjordes inför arbetet med

handlingsprogrammet. De sju utvecklingsmålen återkommer i de kommande fyra verksamhetsplanerna och ges olika tyngd olika år.

De tre första utvecklingsmålen är kopplade till den centrala målformuleringen ”SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera” och är organisatoriskt kopplat till förbyggandeverksamheten.

- förmågan att *analysera* och lära av inträffade händelser
- förmågan att *förmedla kunskap* kring olyckor till rätt aktörer
- sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor styrs, inriktas och utvärderas

Resterande fyra utvecklingsmål är kopplade till den centrala målformuleringen ”SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själv kan hantera en olycka” och är organisatoriskt kopplat till räddningstjänstverksamheten.

- förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer
- samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationellt som internationellt
- planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap
- förmågan att verka vid terrorhändelser

1.4 Uppföljning

Den politiska viljeinriktningen i handlingsprogrammet ska brytas ned i de årliga verksamhetsplanerna. Vi ska använda indikatorer för att mäta måluppfyllelsen där det är möjligt. På enhetsnivå omsätter vi mål och uppdrag i aktivitetsplaner. Uppföljning sker tertialvis och rapporteras till direktionen i form av tertialrapporter och verksamhetsberättelser. Vi följer även upp verksamheten i den årliga revisionsrapporten och genom internkontrollarbetet. Dessutom följer vi upp upphandlad verksamhet som rengöring (sotning) och brandskyddskontroll genom årliga kontrollbesök. Verksamhetsplanen tillsammans med budget är den gemensamma basen för att genomföra och uppnå intentionerna i handlingsprogrammet.

1.5 Räddningstjänstkoncept och riskhanteringskoncept

Förbundets räddningstjänstkoncept togs fram under 2015. Dokumentets syfte är att förtydliga grunderna för räddningstjänstverksamheten, tydliggöra motiv till den nuvarande verksamhetens utformning och sätta utvecklingsinriktningar för framtiden. Arbetet genomfördes med stor delaktighet i organisationen där alla stationer var involverade. I konceptet presenteras olika ”utvecklingspaket” som beskriver det utvecklingsarbete vi ska genomföra.

Under 2016 togs på motsvarande sätt ett riskhanteringskoncept fram som tydliggör grunderna för vårt förebyggande arbete, tydliggör motiven till nuvarande utformning och sätter utvecklingsinriktningar för framtiden.

I verksamhetsplan och budget för 2019, i likhet med verksamhetsplan 2018, återfinns några av de utvecklingspaket som lyfts fram i räddningstjänstkonceptet respektive riskhanteringskonceptet i form av uppdrag kopplade till utvecklingsmålen för 2019.

Uppdragen i verksamhetsplanen återföljs av förkortningar som anger det interna avdelningsansvaret för uppdraget enligt nedan:

<i>Avdelning</i>	<i>Förkortning</i>
Räddning	Rä
Risk	Ri
Analys och inriktning	AoI
Ledning och samverkan	LoS
Stöd, styrning och administration	SSA

2 SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera

SSBF:s huvudsakliga uppgift inom det förebyggande arbetet är att påverka och stödja enskilda och andra samhällsaktörer så att de själva kan förebygga bränder och andra olyckor samt ha en egen beredskap för att agera när olyckan sker. Grundläggande förutsättningar för detta är kunskap och kompetens som svarar upp mot de behov, situationer och målgrupper som vi möter. Vi inriktar åtgärder utifrån kunskap om problembilden. På så sätt uppnår vi ett likvärdigt och jämställt skydd för invånarna. Vi främjar också användning och utveckling av brandförebyggande teknik, till exempel spisvakter.

Kvalitetsmålen för SSBF:s förebyggande verksamhet:

- är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter
- har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor

Det förebyggande arbetet består av en stor mängd både riktade och allmänna informationsinsatser, rådgivning samt brandskyddsutbildningar som genomförs för bland andra kommunernas anställda. SSBF ger också stöd gällande brandskydd och riskhantering både i samhällsbyggnadsprocessen och i pågående verksamhet till kommunerna.

Förbundet har även en myndighetsroll där syftet är att förebygga olyckor som innefattar

- tillsyn av att ägare och nyttjanderättshavare till byggnader och anläggningar bedriver det förebyggande arbete som åligger dem enligt lag.
- tillståndsprövning för hantering och innehav av brandfarlig och explosiv vara,
- att tillse att sotning och brandskyddskontroll sker, och
- att i samverkan med SMHI och övriga räddningstjänster i länet bedöma brandrisken som underlag till beslut om eventuella restriktioner. Länsstyrelsen meddelar eldningsförbud i samverkan med räddningscentralerna i Stockholms län.
- att svara på remisser från kommunala och statliga myndigheter utifrån perspektivet skydd mot olyckor

Det centrala målet ovan bryts ned i två kvalitetsmål till vilka vi kopplat uppdrag och indikatorer nedan.

2.1 SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor är känt, efterfrågat och uppskattat av enskilda och andra myndigheter

Det olycksförebyggande arbetet handlar om att reducera risken för att olyckor inträffar överhuvudtaget. Det handlar dessutom om att reducera risken för att de olyckor som ändå inträffar, får oacceptabla konsekvenser. För att få en optimal olycksreducerande effekt måste det förebyggande arbetet ske ute i samhällets olika verksamheter. SSBF

arbetar systematiskt med att, med kunskaps- och förmågehöjande aktiviteter, stödja dem som utgör ägare/nyttjanderättshavare till byggnader och anläggningar.

Indikatorer kopplade till detta mål:

- Utvärderingar efter genomförda brandskyddsutbildningar.
- Antal genomförda brandskyddsutbildningar.
- Undersökningen Insikt (företagarnas nöjdhet till myndighetsutövning).
- Antalet konsultationer i samhällsplaneringen samt jämförelsetal

Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet

- 2.1.1 Stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga och kunskap att förebygga bränder och allvarliga konsekvenser till följd av bränder (Ri, Rä)

Riktad information

Vi genomför ett stort antal informationstillfällen årligen, till exempel på 6-årsverksamheten, vid badplatser, till fastighetsägare och vid många offentliga evenemang. Vi ger information och rådgivning via bland annat en telefonjour, vår webbplats och vid uppföljningsbesök i byggnader där en brand har skett.

För att nå ut med information till flera som behöver den, men som själva inte söker information, behöver SSBF identifiera mottagarna för kunskapen och i samverkan med andra i samhället hitta former för att nå ut med den kunskapen.

Remisshantering

SSBF samverkar inom ramen för förvaltningslagens krav i flera olika former. Remisser kommer från både kommunala och statliga myndigheter som efterfrågar SSBF syn på ärenden utifrån perspektivet skydd mot olyckor. På löpande basis är remisser från kommunerna (stadsbyggnadskontor, socialförvaltningar, utbildningsförvaltningar) samt Polismyndigheten (tillståndsremisser samt förfrågan om sakkunnigutlåtanden) mest frekventa.

Samverkan med medlemskommunerna

Parallellt med remisshanteringen sker samverkan genom möten, rådgivning, kompetensutbyte och liknande. Gemensamt för denna typ av samverkan är att den både är regelbunden över året samt styrs av behoven hos våra samverkande parter. Exempelvis har bygglovsavdelningen i Stockholms stad under flera år haft en mötesform där SSBF medverkar som rådgivande/sakkunnig i frågor avseende byggnadstekniskt brandskydd och möjlighet till räddningsinsats.

SSBF samverkar med medlemskommunerna så att skydd mot olyckor ska beaktas i samhällsbyggnadsprocesserna. Ett övergripande mål är att riskfrågor finns med som en naturlig del i projektens inledande skede för att både säkerställa ändamålsenlig riskhantering, förutsättningar för räddningsinsatser samt undvika förseningar och ökade kostnader.

Brandskyddutbildningar

Vi erbjuder olika utbildningar såsom grundläggande brandskyddsutbildning, systematiskt brandskyddsarbete och utrymningsövning m.fl. till våra medlemskommuner och externa kunder. I huvudsak sker detta på Ågesta utbildningsanläggning. På kundens önskemål kan vissa utbildningar genomföras på dennes arbetsplats. Utbildningar kan också behovsanpassas och skräddarsys efter önskemål.

Stöd och vägledning vid larmsamtal

SSRC stöttar och vägleder enskilda vid larmsamtal att, utifrån deras förmåga, kunna vidta åtgärder för att hantera olyckan och begränsa skadorna. Detta är i första hand ett stöd för den enskilde till dess första räddningsstyrka är på plats, men kan också resultera i att en räddningsinsats inte är nödvändig.

2.1.2 Medverka till att stärka våra medlemskommuners samt enskildas förmåga att förebygga även andra olyckor än bränder som kan leda till räddningsinsats (Ri, Rä)

SSBF är involverade i ett flertal byggprojekt och där vi aktivt bevakar framkomligheten i stadsmiljön. Vid behov genomför vi olycksutredningar efter trafikolyckor. Erfarenheterna av dessa återförs till berörda aktörer som kan vidta åtgärder.

SSBF är en aktiv samverkanspart inom självmordsprevention mellan blåljusorganisationerna och Nationellt centrum för suicidforskning och prevention (NASP). Vi fortsätter att informera och utbilda instruktörer på samtliga enheter i självmordsprevention. I samverkan med Svenska livräddningssällskapet och kommunerna ger vi information om badsäkerhet.

2.1.3 Genomföra kontinuerlig omvärldsbevakning och rapportering inom SSBF, till samverkanspartners och till kommunerna (LoS, Ri, AoI)

Enhet Ledning arbetar dagligen med omvärldsbevakning för att kunna se trender eller tendenser till händelser som kan komma att påverka räddningsregionen och samhället i stort. Detta kommuniceras såväl inom vår egen organisation, som våra kommuner och samverkanspartners. Bedöms händelserna kunna ge en störande påverkan eller finns det akut pågående händelser, rapporteras detta omgående till våra kommuner och samverkanspartner.

2.1.4 Kontinuerligt utreda och analysera samhällets riskbild som ett av underlagen för vår förebyggande och skadeavhjälpande verksamhet (Ri, AoI, SSA)

Riskbilden i vårt samhälle beskriver den risk för olyckor som finns. I begreppet riskbild finns förutsättningar så som geografi, demografi, riskkällor, framtida utveckling inom regionen, olycksstatistik etc. En modell för att analysera samhällets riskbild har utvecklats. Under verksamhetsåret 2019 kommer SSBF vidareutveckla arbetssättet för framtagande av de årliga analyserna för samhällets riskbild.

Ett prioriterat område som ska fördjupas är användandet av geografiska informationssystemet, GIS, för inträffade händelser och analys av statistik. Helios Analys behöver vidareutvecklas och medarbetarna behöver utbildas i programmet. SSBF behöver även kunna arbeta i ett kompletterande GIS-program, exempelvis QGIS, och behöver därför utbilda ett antal medarbetare i detta.

Som komplement till riskbilden ska även sårbara platser i samhället inventeras. Medlemskommunernas samhällsviktiga verksamhet och kritiska infrastruktur ska således kartläggas och jämföras med riskbilden samt användas som underlag för insatsplanering.

2.2 SSBF:s arbete att verka förebyggande mot olyckor har en positiv effekt på de enskildas och myndigheters upplevda och bedömda förmåga att förebygga och hantera olyckor

Kunskap om olyckor är en förutsättning för samhällets gemensamma strävan mot ett minskat antal olyckor. SSBF har här en unik erfarenhet och är den aktör som ser olyckorna och har möjlighet att sammanställa och analysera erfarenheter och lärdomar från dem. Flera aktörer i samhället har ansvar och rådighet (samt möjlighet och vilja) att arbeta förebyggande mot olyckor, men inte kunskapen om var eller på vilket sätt olyckorna sker. Genom att utveckla och systematisera uppföljningen av olyckor ska vår erfarenhet och kunskap spridas till såväl kommunala, privata som andra offentliga aktörer.

Indikatorer kopplade till detta mål:

- Bedömningar av nivån på brandskydd samt förmågan utifrån genomförd tillsyn.
- Utvärderingar efter genomförda brandskyddsutbildningar.
- Uppföljning av hur enskilda agerat vid inträffade olyckor.

Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet

2.2.1 Utföra myndighetsutövning inom lagen om skydd mot olyckor och lagen om brandfarlig och explosiv vara (Ri)

SSBF har en myndighetsroll i medlemskommunerna utifrån både lagen om skydd mot olyckor, LSO och lagen om brandfarlig och explosiv vara, LBE. Myndighetsrollen yttrar sig i tillsyns- och tillståndprocessen. Vårt tillsynsarbete bedrivs både reaktivt och proaktivt. Det reaktiva arbetssättet innebär att vi prövar förutsättningarna för och behovet av ett ingripande efter att anmälningar om brister i brandskyddet inkommit till oss, s.k. händelsestyrd tillsyn. Det proaktiva arbetssättet innebär att vi i förväg utser verksamheter där vi bedömer att tillsyn kan motiveras, s.k. planerad tillsyn. Urvalet av utsedda tillsynsobjekt ska ske efter en riskvärdering och redovisas i den tillsynsplan som upprättas årligen.

SSBF är tillståndsgivande myndighet enligt lagen om brandfarlig och explosiv vara, LBE. Tillståndprocessen innebär att granska inkomna tillståndsansökningar utifrån fasta kriterier och fatta beslut om tillstånd medges eller ej. Tillståndprocessen ligger

sedan till grund för beslut om vilka verksamheter som omfattas av tillsyn enligt LBE som beskrivits ovan.

SSBF tar ansvar för sotning och brandskyddskontroll genom avtal med upphandlade företag som har allmän kompetens, föreskriven kompetens och kapacitet att utföra uppdraget. I uppdragen för brandskyddskontroll ingår det att kontrollera att sotning utförs. I området finns det ca 165 000 objekt som ska sotas med intervall från 6 gånger per år till vart fjärde år. Brandskyddskontroll ska utföras med frister 3 eller 6 år. Enligt nu gällande frister ska ca 31 000 objekt kontrolleras och 58 000 objekt sotas årligen. Direktionen ger anställda i de upphandlade företagen, med föreskriven kompetens, rätt att utfärda förelägganden och förbud. Direktionen informeras fortlöpande om utfärdade förelägganden och förbud.

SSBF kontrollerar hur entreprenörerna följer frister genom att årligen ta in en registerkopia på utfört arbete och genom stickprovskontroll av entreprenörernas register vid ett årligt kontrollbesök. Vid besöket kontrollerar SSBF att fakturering till fastighetsägare sker enligt avtal och beslutade taxor. Besöken dokumenteras. Brister som fastighetsägare och innehavare informerar brandförsvaret om följs upp omedelbart, ibland med krav på rättelse, och återrapporters till den som framfört klagomålet.

För uppföljning, kontroll, klagomålshantering, metodutveckling och administration tar SSBF ut en avgift som gör verksamheten självfinansierad. Avgiften tas ut via en del av inställelseavgiften som entreprenörerna fakturerar fastighetsägare.

SSBF informerar allmänheten, vid förfrågan, och beslutar om dispens för fastighetsägare som vill sota själva eller byta till annan sotare. Beslut om dispenser redovisas fortlöpande till direktionen.

2.2.2 Implementering av en reviderad sotningsprocess påbörjas utifrån genomförd översyn (Ri, SSA)

En genomlysning av vår sotningsprocess har genomförts under 2018. Genomlysningen visar att ett antal åtgärder behöver vidtas för att säkerställa våra framtida möjligheter att fullgöra kommunens skyldigheter inom området. Det handlar bl.a. om åtgärder som syftar till att skapa bättre förutsättningar för våra entreprenörer att fullgöra sina uppdrag med god kvalitet, samt att SSBF skapar en systematisk kontroll över vad entreprenörerna utför genom ett utvecklat IT system för uppföljning av sotning och brandskyddskontrollen. Sannolikt kommer vissa förändringar påverka de avtal som idag är upprättade mellan oss och entreprenörerna och som gäller fram till avtalsperiodens slut, vilket kan medföra att en total implementering förväntas ta ett antal år.

2.2.3 Aktivt kommunicera kring värdena trygghet, professionalism och trovärdighet i syfte att vårda och stärka SSBF:s varumärke i arbetet med att stödja de enskilda att förebygga och hantera olyckor (SSA)

Vi använder kommunikation för att skapa trygghet för de som bor och vistas i vårt verksamhetsområde och att stödja arbetet vid räddningsinsatser. Den externa kommunikationen ska kännetecknas av värdena trygghet, professionalism och trovärdighet. Detta i syfte att vårda och vidareutveckla det höga förtroende som allmänheten har för oss. Vi kommunicerar aktivt kring pågående insatser, såväl med media som till allmänheten via egna digitala kanaler inklusive sociala medier. Vi fortsätter arbetet med att utveckla kunskap, inställning och engagemang hos mångkulturella målgrupper

2.3 Utvecklingsmål

I handlingsprogrammet för 2016–2019 anges tre utvecklingsmål för det förebyggande arbetet under perioden. Dessa grundar sig bl.a. i den förmågebedömning och riskstudie som gjordes inför arbetet med handlingsprogrammet. De tre utvecklingsmålen återkommer i de årliga verksamhetsplanerna och ges olika tyngd olika år. Under 2019 kommer vi framförallt arbeta med utvecklingsmålen 1 och 2.

Utvecklingsmål 2016-2019

SSBF:s förebyggande verksamhet ska utveckla

1. förmågan att analysera och lära av inträffade händelser
2. förmågan att förmedla rätt kunskap kring olyckor till rätt aktörer
3. Sättet på vilket det egna arbetet med att förebygga olyckor, styrs, inriktas och utvärderas

Utvecklingsuppdrag 2019

SSBF ska utveckla förmågan att analysera och lära av inträffade händelser

Erfarenheten och kunskapen SSBF får från räddningsinsatser behöver i högre grad systematiseras och användas för att utveckla den egna verksamheten och i arbetet med skydd mot olyckor i regionen i stort. Förbundet behöver systematiskt samla in, analysera och lära av information vid och efter olyckor.

2.3.1 Justera systemet för rapportering och lärande utifrån genomförd utvärdering (AoI)

Under 2017 och 2018 har ett nytt system för erfarenhetsåterföring tagits fram och implementerats. Under hösten 2018 har systemet utvärderats och följts upp. Utifrån utvärderingen och uppföljningen ska systemet justeras under 2019. Systemet kommer även som helhet lämnas över till förvaltningsorganisationen.

2.3.2 Deltaga i MSB:s och Brandskyddsföreningens projekt Lärande från bostadsbränder (Ri, LoS, Rä)

Projekt Lärande från bostadsbränder

Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) vision säger att "ingen ska omkomma eller skadas allvarligt till följd av brand". Den nationella strategin har som mål att minska antalet omkomna och skadade i bränder samt att öka brandskyddet i bostäder och öka kunskapen om hur man ska agera vid en brand.

Ett delmål är att minska antalet svårt skadade och omkomna med en tredjedel fram till år 2020. Kunskapsnivån om bostadsbränder är generellt för låg. Framför allt saknas det information om och analys av vilka individer det är som drabbas och vilka beteenden som orsakar bränder där människor skadas eller omkommer.

För att nå detta mål behövs mer kunskap. Mot bakgrund av detta togs ett initiativ till en fördjupad insamling av fakta i samband med insatser mot bostadsbränder. Ett antal räddningstjänster i landet tillsammans med MSB och Brandskyddsföreningen startade projektet "Lärande från bostadsbränder". Projektet löper under 2019-2020 och SSBF deltar. Från regionen deltar även brandkåren Attunda, Södertörns brandförsvarsförbund och Uppsala brandförsvär i projektet.

Sammanfattningsvis är förhoppningen att kommande analyser av dessa data kan bli till stöd för ett mer riktat och effektivt förebyggandearbete på såväl nationell som lokal nivå.

2.3.3 Öka vår kunskap och återkoppla från inträffade händelser och olycksutredningar inom organisationen (Rä, Ri)

Att lära av inträffade händelser är en viktig del i det dagliga arbetet. Att ha ett system för informationsspridning inom organisationen efter inträffade händelser är ett effektivt sätt att ta tillvara på erfarenheter och öka lärandet. Det är viktigt att korrekt och tydlig information tas tillvara och förmedlas. Detta säkerställer att kunskaper från händelser tas tillvara inom hela organisationen.

Vi ska under året implementera ett arbetssätt där alla medarbetare ges möjlighet att få information och ta del av inträffade händelser och olycksutredningar som genomförts. Detta för att delge kunskaper och erfarenheter inom organisationen i syfte att öka lärandet och förmågan att agera vid liknande scenarion i framtiden.

Vi ska i större utsträckning informera om större olycksutredningar. Vi behöver även utveckla vårt sätt att förmedla utredningar som genomförts i vårt rapporteringssystem RIA då tillbud och avvikelser inträffat. RIA behöver också utvecklas så att även arbetsplatsolyckor omfattas av rapportsystemet.

Sammantaget gör detta att vi på ett hållbart och effektivt sätt kan ta tillvara på erfarenheter och kunskaper.

2.3.4 Utveckla vår förmåga att skriva, följa upp och återkoppla rapporter i samband med händelserapportering (Rä, Ri)

En viktig del i vårt arbete efter insatser är skrivandet av händelserapporter. Dessa ligger till grund för lärande, statistik och utredning.

Våra händelserapporter kan även begäras ut av extern part och det är av stor vikt att innehåll och underlag är av god kvalitet.

Vi ska kontinuerligt följa upp och kvalitetssäkra de händelserapporter vi skriver efter alla inträffade händelser. Det ska vara en naturlig del i flödet när en händelse inträffar att händelserapporten skrivs på ett korrekt sätt, att händelsen följs upp och att rapportskrivaren får feedback på den skrivna händelserapporten för att säkerställa kvaliteten på sikt.

Respektive enhet ska säkerställa och följa upp att alla händelserapporter skrivs med god kvalitet och inom given tid. På varje enhet finns en superanvändare som jobbar med uppföljningen tillsammans med enhetschefen som är ansvarig.

SSBF ska utveckla sin förmåga att förmedla kunskap om olyckor till rätt aktörer

Kunskap om olyckor är en förutsättning för samhällets gemensamma strävan mot ett minskat antal olyckor. SSBF har här en unik erfarenhet och är den aktör som ser olyckorna och har möjlighet att sammanställa och analysera erfarenheter och lärdomar från dem. Flera aktörer i samhället har ansvar och rådighet (samt möjlighet och vilja) att arbeta förebyggande mot olyckor. Vi som räddningstjänst har ett ansvar för att ge information och rådgivning till samhällets aktörer – en hjälp till självhjälp. Vi har också en roll i att sprida kunskap och erfarenheter till andra myndigheter i vår samverkan. Genom att hjälpa samhällets olika aktörer med målgruppsanpassad information och rådgivning ger vi dem större möjlighet att själva förebygga och hantera olyckan. Oavsett om målgruppen är hemtjänstpersonal, en förälder eller kommunens stadsbyggnadskontor ska vi kunna ge dem information och råd för att undvika brand och andra olyckor i sitt hem eller på sitt arbete. Vi använder de kanaler och metoder som är mest effektiva oavsett om det är via fysiska möten, via sociala medier eller via riktad, målgruppsanpassad information.

SSBF upptäcker svagheter och brister i det byggnadstekniska brandskyddet. Upptäckter görs när nya byggnader projekteras, i tillsynsarbetet men också i samband med de olycksundersökningar som görs efter inträffade bränder. Den samlade erfarenheten och kunskaper från inträffade bränder är viktigt att SSBF återför till såväl de verksamheter som drabbats av brand och även till som beslutar och påverkar brandskyddet i byggnader. Vägledningen "Räddningstjänstens roll i byggprocessen" som MSB och Boverket givit ut förra året syftar till att tydliggöra och fördjupa samarbetet mellan byggnadsnämnd och den kommunala räddningstjänsten. Med denna vägledning som grund ska SSBF fördjupa samarbetet med medlemskommunernas stadsbyggnadskontor eller motsvarande i syfte att stärka brandskyddet.

Skolbränder och anlagda bränder är ett samhällsproblem med stor negativ inverkan på både trygghet och samhällsekonomi. Genom omvärldsbevakning och analys av inträffade händelser samt forskningsresultat ska vi dra lärdom inom området minskning av skol- och anlagda bränder.

Samverkan med medlemskommunerna och stadsdelar ska utvecklas i syfte att nå ut med våra erfarenheter från inträffade händelser samt brandskyddsinformation kring bränder i bostad och skola. Vi ger årligen brandskyddsinformation till medlemskommunernas sexåringar och elever. Våra brandinstruktörer träffar ett stort antal barn och ungdomar både på skolor, i föreningar och vid olika evenemang.

2.3.5 Fördjupa samarbetet mellan SSBF och medlemskommunernas stadsbyggnadskontor utifrån MSB: s och Boverkets vägledning "Räddningstjänstens roll i byggprocessen" (Ri)

SSBF upptäcker svagheter och brister i det byggnadstekniska brandskyddet. Upptäckter görs när nya byggnader projekteras, i tillsynsarbetet men också i samband med de olycksundersökningar som görs efter inträffade bränder. Den samlade erfarenheten och kunskaper från inträffade bränder är viktigt att SSBF återför till såväl de verksamheter som drabbats av brand och även till som beslutar och påverkar brandskyddet i byggnader.

Vägledningen "Räddningstjänstens roll i byggprocessen" som MSB och Boverket givit ut förra året syftar till att tydliggöra och fördjupa samarbetet mellan byggnadsnämnd och den kommunala räddningstjänsten. Med denna vägledning som grund ska SSBF fördjupa samarbetet med medlemskommunernas stadsbyggnadskontor eller motsvarande i syfte att stärka brandskyddet.

2.3.6 Den enskilde medarbetarens kunskaper inom byggnadstekniskt brandskydd ska höjas och vår personal ska ha erforderlig kunskap för att genomföra insatser mot riktade målgrupper (Rä, Ri)

Genom att höja den uttryckande personalens grundläggande olycksförebyggande kunskaper skapar vi bättre förutsättningar och kompetensutveckling för medarbetare. Vi ser ett behov av att kvalitetssäkra utbildningar som genomförs i organisationen och utveckla/införa system för att på ett effektivt sätt förmedla information och kunskap. Ett digitalt utbildningsverktyg kan hjälpa oss att förmedla olycksförebyggande kunskaper till samtlig skiftgående personal inom avdelningens uttryckande verksamhet.

Utbildningsmaterial för att höja personalens olycksförebyggande kunskaper finns sedan tidigare framtaget av riskavdelningen. Genom att införa ett webbaserat utbildningsverktyg (LMS) kan kunskaperna spridas på ett bra sätt inom organisationen och vi skapar möjlighet att kvalitetssäkra hela utbildningsprocessen.

2.3.7 SSBF verkar aktivt för att skapa forum och kontaktytor mot samhällsaktörer i syfte att förebygga olyckor (Rä)

I det dagliga arbetet kommer vi i kontakt med medborgare och andra aktörer i samhället. För att på sikt förebygga olyckor behöver vi förvalta, utveckla och skapa nya forum och kontaktytor.

Vid kontakt med medborgare och övriga aktörer i samhället tar vi tillvara möjligheter att skapa forum och kontaktytor. Detta för att nå ut med information och budskap i syfte att öka samverkan, minska antalet olyckor och minska konsekvensen av en olycka, men även skapa goda relationer och värna om SSBFs varumärke.

Vi ska använda vårt nätverk i samhället för att nå ut till nya aktörer som är målgrupp för den information och det budskap vi har för avsikt att förmedla.

2.4 Indikatorer

SSBF verkar förebyggande mot olyckor och stärker de enskildas förmåga att själva förebygga och agera		Mått	Målvärde/ indikator 2019
Utvärdering efter genomförd brandskyddsutbildning	Deltagarnas nöjdhet med brandskyddsutbildningen		Minst 3,7 (av 4)
Antal genomförda brandskyddsutbildningar	Antal från medlemskommunerna/övriga		Volym, efterfrågestyrt
Företagarnas nöjdhet med myndighetsutövningen (Insikt)	NKI (Öppna jämförelser)		Minst bibehålla NKI för respektive kommun.
Tillsyn utifrån upprättad tillsynsplan	Antal och andel tillsynsbesök som föranlett åtgärd		Volym
Biträda polisen och andra myndigheter vid utredning av olyckor	Antal och andel utfärdade sakkunnigutlåtanden, vittnesmål		Enligt efterfrågan
Antal genomförda olycksutredningar	Antal		Behovsstyrt
Inkomna remisser från andra myndigheter inom SSBF:s uppdragsområde ska besvaras inom tre veckor (21 dagar).	Andel inkomna remisser som besvarats inom tre veckor		90 %
Under verksamhetsåret ska samtliga sotningsobjekt brandskyddskontrolleras enligt tidsfrist	Antal genomförda brandskyddskontroller		100 %
Under verksamhetsåret ska samtliga objekt sotas/rengöras enligt tidsfrist	Antal genomförda sotningar		100 %
Beslut om tillstånd av brandfarlig och explosiv vara ska fattas i "normala/okomplicerade" ärenden inom tre veckor efter inkommen ansökan med komplett underlag. Vid komplexa ärenden ska beslut meddelas inom föreskrivna tre månader.	Andel "normala/okomplicerade" ärenden som besvarats inom tre veckor		100 %
	Andel komplexa ärenden som besvarats inom tre månader		100 %

3 SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka

Larm och ledning

Den regionala centralen för larm och ledning av kommunal räddningstjänst, Storstockholms räddningscentral, SSRC, hanterar inkommande larm via SOS alarm. SSRC sköter larm och ledning även för Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Gotland, räddningstjänsten Enköping-Håbo, Norrtälje räddningstjänst, Räddningstjänsten Sala-Heby och Uppsala brandförsvär.

Alarmering och ledning hanteras dygnet runt, alla dagar om året från Storstockholms räddningscentral av ledningsoperatörer, ledningsbefäl samt operativ chef. SSRC förstärks med en operativ stab vid behov. Avdelningen ansvarar för operativ insatsledning med ledningsnivå 2 (yttre befäl), ledningsnivå 3 (vakthavande brandingenjör), samt inre systemledning och ledningsnivå 4 (operativ chef). Den yttre ledningen kan också förstärkas genom ett extra ledningsstöd bemannat med en ledningsoperatör från räddningscentralen.

SSRC genomför även en daglig omvärldsbevakning av väder, samhällsföreteelser, nyhetsrapportering m.m. som stöd inför och under händelser. SSRC hanterar även telefonkontakt med media och till del informationsnumret 113 13.

Förbereda och genomföra räddningsinsats

SSBF:s räddningstjänstberedskap är anpassad för att kunna ingripa vid flera olika händelser och situationer. Den utgår år 2019 från 15 brandstationer varav två är deltidsbrandstationer med beredskap dygnet runt, en ledningsstation och tio räddningsvårn i skärgården som bemannas med frivilligpersonal. Brandstationerna har utrustning, resurser och kompetens att släcka eller begränsa mindre bränder i byggnader eller utomhus av de första resurserna på plats, hjälpa loss fastklämda personer vid trafikolyckor, ge undsättning till personer i farlig miljö så som brinnande byggnad och omhändertäta ämnen vid mindre allvarliga utsläpp. Alla stationer genomför även vattenlivräddning av personer på eller nära yta och kan undsätta personer som fastnat i t.ex. hissar och maskiner. Därutöver ges aktiv hjälp vid hjärt- och lungräddning och i kontakt med person där risk för självmord föreligger.

SSBF har även ett flertal specialkompetenser för exempelvis kem- och dykinsatser och andra speciella förmågor som nyttjas vid räddningsinsatser. Dessa finns generellt inte utspridda i hela regionen utan på en eller ett fåtal brandstationer.

Målen för SSBF:s

räddningstjänstverksamhet är att

- hjälpen till de enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka
- hjälpen till de enskilda vid räddningsinsats har god kapacitet, noggrannhet och robusthet

Förberedelse av räddningsinsats sker genom utbildning, övning, fordons- och materielunderhåll samt kompetensutveckling. Orienteringar, d.v.s. platsbesök där brandstyrkorna bekantar sig med den närmaste omgivningen för att underlätta räddningsinsats, och metodutveckling är andra viktiga delar inför en kommande räddningsinsats.

Som en del av det förberedande arbetet tas en förmågebeskrivning fram där operativa rollers krav på kompetens, utbildning och övning framgår. Denna regionala grundplan utgår från normgivande händelser och har sin grund i vad olika enheter ska klara och utifrån det beskrivs individens kompetens- och utbildningskrav och på vilket sätt förmågan kvalitetssäkras.

Förberedelse inför kommunala räddningsinsatser görs bl.a. genom att utifrån bedömda risker, trender, utredningsresultat eller på annat sätt framkomna behov, informera operativa medarbetare om inriktningen inför kommande räddningsinsatser.

SSBF:s räddningsinsatser genomförs av de operativa resurserna och av ledningsresurser som är fördelade inom SSBF:s geografiska område. Räddningsinsatserna ska vara snabba, effektiva och säkra för att begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Samverkan med andra inför, vid olycka och efter olycka

För att möta de drabbades och samhällets totala behov vid en olycka finns det i de allra flesta fall behov av samverkan. Förutom samverkan med andra räddningstjänster i regionen sker ett nära samarbete med polis och ambulanssjukvården vid många olyckor. SSBF samverkar kontinuerligt med försäkringsbolag, Försvarsmakten, frivilligorganisationer, Kustbevakningen, Sjöfartsverket, Trafik Stockholm, Trafikverket med flera.

SSBF deltar i Samverkan Stockholmsregionen tillsammans med ett stort antal aktörer som har påverkan på samhällets krishanteringsförmåga. Målet är att stärka samhällets förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner genom att stärka förmågan till inriktning och samordning genom samverkan.

Samverkan utifrån upprättade avtal

Samverkan sker i flera fall utifrån upprättade avtal där SSBF biträder med kunskap, utrustning och personella resurser. Vissa avtal innebär regelbundna och frekventa insatser såsom avtalet med Stockholms läns landsting kring hjärtstopplarm. Andra avtal innebär få operativa insatser men kräver däremot utbildning, övningar, teknisk utrustning m.m. för att få beredskap inför en eventuell insats. Samverkan enligt överenskommelse och avtal sker med:

Statliga räddningstjänstaktörer, Sjöfartsverket och Kustbevakningen - Maritim incident respons group (MIRG)

För gränsdragning mellan kommunal och statlig räddningstjänst i hamnar och vatten (Mälaren och Östersjön), d.v.s. ansvar avseende livräddning och miljöräddning till sjöss, har förbundet tillsammans med andra räddningstjänster, Kustbevakningen och Sjöfartsverket träffat en överenskommelse som benämns MIRG, Maritim incident respons group. Avtalet som tecknats innebär att SSBF biträder Sjöfartsverket vid sjöräddningsinsats och Kustbevakningen vid miljöräddningsinsats.

Släckmedelscentralen (SMC)

Då hamnen vid Loudden står under avveckling kommer SMC under 2019 flyttas från SSBF till Södertörns brandförsvarsförbund, SBFF för att bättre passa den nationella riskbilden. SSBF kommer bistå i flytten samt vara delaktiga i utbildandet av SBFF. SSBF kommer vidmakthålla förmågan fram till det att SBFF är utbildade och klara.

Stockholms läns landsting

Avtalet med Stockholms läns landsting innehåller två delar. Dels larmas räddningstjänsten för att utföra åtgärder för hjärt- och lungräddning vid bevitnat hjärtstopp. SSBF bistår även sjukvården med resurser för sjuktransport till farbar väg och assistans vid tunga lyft.

Försäkringsbranschens Restvärdesräddning i Sverige AB

I syfte att skydda egendom och materiella värden hos den enskilde/ägaren i samband med brand och/eller vattenskada har Försäkringsbranschens Restvärdesräddning i Sverige AB tecknat avtal med SSBF att bistå den enskilde/ägaren med detta då denne inte kan ta det ansvaret själv. Exempelvis genom att täcka över inredning i utrymmen intill en brand.

Biträda Länsstyrelsen, enligt lag om skydd mot olyckor, vid hantering av utsläpp av radioaktiva ämnen

SSBF bistår Länsstyrelsen i Stockholm och Uppsala vid mätning av radioaktiva ämnen i samband med olyckor vid kärnenergianläggningar. Mätning sker då utifrån fastställda mätpunkter och slingor.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Sveriges kommuner och landsting

SSBF har ansvaret för drift och underhåll av utomhusvarningssystemet M95 enligt överenskommelse mellan staten och Sveriges kommuner och landsting (SKL).

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB har ansvar för reservdelsförsörjning, elinstallationer m.m. Utifrån ett avtal med MSB ansvar SSBF för att sköta delar av MSB:s drift och underhållsansvar hos medlemskommunerna. I medlemskommunerna finns totalt 400 anläggningar där övervakning och service ska utföras enligt överenskommelsen.

Avancerad indikering

MSB ansvarar för att tillhandahålla avancerad indikering, AI som är en förstärkningsresurs vid olyckor med farliga ämnen CBRNE. CBRNE står för kemiska, biologiska, radiologiska, nukleära och explosiva ämnen. SSBF tillhandahåller resurserna och förmågan för avancerad indikering på uppdrag av MSB. Resursen finns på Farsta brandstation.

NUSAR

SSBF är en av fyra räddningstjänster i Sverige som sedan årsskiftet 2018/2019 är en del av MSB:s förstärkningsresurs Nationell urban sök och räddning, NUSAR.

Förstärkningsresursen är en omdaning av den gamla SWIFT resursen men är numera endast nationell. NUSAR resursen är förlagd på Brännkyrka brandstation och kommer under 2019 och 2020 byggas upp för att runt 2021 vara i full drift.

Vattendykarinsats

SSBF har ett samarbetsavtal med närliggande räddningstjänster som innebär att vi ställer vår vattendykarorganisation till förfogande vid livräddning och sökande efter personer i samband med akuta drunkningsolyckor.

Det centrala målet "SSBF är förberett för att snabbt och effektivt ingripa när de enskilda inte själva kan hantera en olycka" bryts ned i två kvalitetsmål till vilka vi kopplat uppdrag och indikatorer.

3.1 SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka.

De enskilda kan känna sig trygga i att SSBF kommer till deras hjälp när en olycka inträffar som de inte själva kan hantera. Vi har resurser för att ingripa i syfte att förhindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö.

Kommunerna ska enligt lag planera och organisera sin räddningstjänstverksamhet så att det går att påbörja räddningsinsatserna inom godtagbar tid och genomföra dem på ett effektivt sätt. Vilka situationer som motiverar en kommunal räddningsinsats regleras också i lagen. En kommun ska ansvara för en räddningsinsats endast om detta är motiverat med hänsyn till behovet av ett snabbt ingripande, det hotade intressets vikt, kostnaderna för insatsen och omständigheterna i övrigt.

När ett larm inkommer till SSBF:s ledningscentral gör vi en initial bedömning om hjälpbehovet är sådant att det föreligger ett behov att genomföra en insats. En orsak till

att inte betrakta händelsen som räddningstjänst kan vara att den drabbade själv kan åtgärda det som skett. Betydande risk för människors liv och hälsa motiverar alltid en räddningsinsats.

SSBF har flera förmågor som inte finns hos andra aktörer i medlemskommunerna. Det är viktigt att hålla verksamhetens kvalitet på en hög nivå för att upprätthålla invånarnas trygghet och förtroende för samhället.

Responstid

För den som ringer ett 112-samtal är tiden till att hjälp anländer av stor betydelse. Tiden från att ett nödsamtal tas emot till att räddningstjänstresurser är på plats kallas för responstid. För att bedöma hur snabba vi är följer vi upp responstiden, eftersom den är uppföljningsbar och relevant för de enskilda.

- Medianen av responstiden ska minska.
- Responstiden vid olyckor ska understiga 13 minuter i 90 % av fallen.
- Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga
 - 20 minuter på platser med fast vägförbindelse
 - 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse.

Dessa mål följer vi upp genom att titta på följande:

- Responstidens fördelning i hela förbundet.
- Responstidens fördelning på platser med fast vägförbindelse.
- Responstidens fördelning på öar utan fast vägförbindelse.
- Antal insatser där insatsen fördröjts.

Dessutom gör vi en speciell uppföljning av insatser med relativt långa insatstider för att skapa en bild av vilka egenskaper dessa fall har och möjliggöra åtgärder för att korta responstiderna.

Tid till resurser enligt plan

Vid större olyckor, som kräver förstärkningar, är också tiden till att alla räddningsresurser enligt plan är på plats av vikt. SSBF ska undersöka möjligheten att utveckla en uppföljning av även denna tid.

Tid till önskad effekt

Det är eftersträvansvärt att målsätta och följa upp tiden till att en insats har önskad effekt. Det är dock inte alltid enkelt att definiera, identifiera och följa upp den önskade effekten i förhållande till en räddningsinsats. SSBF bör eftersträva en utveckling mot en sådan uppföljning.

Ett snabbt ingripande är en viktig faktor för att minimera skadorna av en olycka. Vi behöver dock lära oss mer om det finns sådana brytpunkter i olycksförloppen att speciella tider är viktiga att sträva efter, utöver att det är bättre ju snabbare det går. Vad innebär det till exempel att vara framme efter 6 minuter jämfört med efter 8 minuter vid en brand?

Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet

3.1.1 Larma rätt resurs till rätt händelse och leda samt utföra räddningsinsatser enligt lagen om skydd mot olyckor och andra operativa avtalsuppdrag (LoS, Rä)

Ledning och samverkan ansvarar för alarmering och ledning av räddningsresurser samt den operativa systemledningen inom Storstockholms brandförsvär samt genom avtal Räddningstjänsten Gotland, Räddningstjänsten Norrtälje, Uppsala brandförsvär, Räddningstjänsten Enköping-Håbo, Brandkåren Attunda och Räddningstjänsten Sala-Heby.

Alarmeringen och ledningen hanteras dygnet runt alla dagar om året från Storstockholms räddningscentral, SSRC av ledningsoperatörer, Ledningsbefäl samt Operativ chef. SSRC förstärks med en operativ stab vid behov. Avdelningen ansvarar för operativ insatsledning med Ledningsnivå 2 (Yttre befäl), Ledningsnivå 3 (Vakthavande brandingenjör), samt inre systemledning, Ledningsnivå 4 (Operativ chef).

Den yttre ledningen kan även förstärkas genom ett extra ledningsstöd bemannat med en ledningsoperatör från räddningscentralen.

3.1.2 SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka (LoS, Rä)

SSRC arbetar aktivt med larm- och ledningshanteringsprocessen för att den totala responstiden ska bli så kort som möjligt. Detta arbete måste alltid ske så att inte kvalitén försämras, då detta skulle kunna påverka insatsen negativt. Vi följer upp larmhanteringstiderna totalt, för varje samverkanspart individuellt och även på individnivå. Vi har ett kontinuerligt samarbete med SOS Alarm gällande medlyssningar, teknik- och larmhanteringsprocess.

3.1.3 Planera och genomföra insatser så att responstiden blir så kort som möjligt med bibehållen kvalitet (LoS, Rä)

Räddningstjänstverksamhet ska planeras och organiseras så att det går att påbörja räddningsinsatserna inom godtagbar tid och genomföra dem på ett effektivt sätt. För den som ringer ett 112-samtal är tiden till att hjälp anländer av stor betydelse. Tiden från att ett nödsamtal tas emot till att räddningstjänstens resurser är på plats kallas för *responstid*. För att snabbt bryta olycksförloppet och lösa uppgiften med bästa möjliga utgång är det viktigt att rätt resurser och kompetenser tidigt knyts till händelsen.

Responstiden består av flera olika delar:

1. Svarstiden: tiden fram till att SOS Alarm svarar på inkommande 112-samtal.
2. SOS hanteringstid: tiden fram till att SOS grovpositionerat händelsen och den klassas som ett ärende för räddningstjänsten.

3. SSRC:s hanteringstid: tiden från det att SSRC kopplas in på medlyssning tills utlarmning av räddningsresurser sker.
4. Anspänningstid: Tiden från larm till dess räddningsresursen är på väg.
5. Framkörningstid: Tiden det tar att nå den hjälpsökande/platsen.

Delar av responstiden är svårare att påverka, exempelvis framkörningstiden som är beroende av framkomligheten. Att den totala responstiden blir så kort som möjligt med bibehållen kvalitet bygger på god samverkan, att flera saker sker parallellt, men framför allt att det sker ett aktivt kvalitetsarbete och uppföljning av varje del.

Inom SSBF pågår ett aktivt arbete med larm- och ledningshanteringsprocessen för att den totala responstiden ska bli så kort som möjligt med bibehållen kvalitet. Vi följer upp larmhanteringstiderna totalt, för varje samverkanspart individuellt och även på individnivå. Vi har ett kontinuerligt samarbete med SOS Alarm gällande medlyssningar, teknik- och larmhanteringsprocess. På våra brandstationer finns ett system med en digital röst som talar om när det har gått 90, 60 respektive 30 sekunder sedan utlarmning. För att snabbt nå fram till skadeplats övar och orienterar våra utryckningsstyrkor regelbundet i bl.a. bostadsområden, skolor, köpcentrum och komplexa byggnader. Utryckningsvägar utvärderas kontinuerligt, vid exempelvis byggnationer och evenemang där framkomligheten begränsas.

Utifrån de framtagna insatskoncepten, exempelvis för Gamla stan, höga byggnader samt takbränder, ska larmplaner, utalarmeringssätt och så vidare revideras. Arbetet med att ta fram fler insatskoncept ska fortsätta utifrån behovsanalysen.

3.1.4 Fortsätta implementeringen av framtagna insatsplaneringsprocess (AoI, LoS, Rä, SSA)

I syfte att förbättra SSBF:s insatsplanering och således kunna genomföra snabbare och effektivare räddningsinsatser togs under 2017 en insatsplaneringsprocess fram. Med hjälp av denna förtydligas ansvar och uppföljning av insatsplaneringen samt att insatsunderlag utformas på ett likartat sätt och därför enklare kan nyttjas av alla inom förbundet. Inom ramen för detta uppdrag togs också ett nytt IT-system fram, Helios, för att kunna dela insatsunderlag. Insatsplaneringsprocessen har under 2018 testats på två brandstationer samt på ledningsnivåerna. Efter utvärdering och tester kommer systemet implementeras inom hela SSBF under 2019.

3.1.5 Genomföra kvalitetsutveckling tillsammans med samverkanspartners utifrån samarbetsavtal som reglerar larm och ledning. (LoS)

SSRC larmar och leder förutom SSBF ytterligare sex räddningstjänster; Brandkåren Attunda, Räddningstjänsten Gotland, räddningstjänsten Enköping-Håbo, Norrtälje räddningstjänst, Räddningstjänsten Sala-Heby och Uppsala brandförsvär. Olyckan är blind för kommungränser och vid större händelser krävs att vi hjälps åt och gör beredskapsförflyttningar över ytan för bästa effekt för alla våra medborgare och kommuner. Vårt samarbete fungerar bra idag, men vi har en gemensam strävan att

hela tiden följa upp, lära av varandra och av inträffade händelser och att utveckla och förbättra vårt samarbete. Kvalitetsutveckling genomförs tillsammans med samverkanspartners utifrån de samarbetsavtal som reglerar larm och ledning. Detta sker genom möten och arbetsgrupper både med alla samverkanspartners samlade och enskilt för respektive part.

Ledning och samverkan genomför kvalitetsutveckling tillsammans med samverkanspartners utifrån de samarbetsavtal som reglerar larm och ledning. Detta sker genom möten och arbetsgrupper både med alla samverkanspartners samlade och enskilt för respektive part.

3.2 SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet

Det är av stor vikt för invånarna att räddningsinsatser är effektiva, i synnerhet för de som drabbas av olyckor. Lagen anger effektiva räddningsinsatser som ett nationellt mål. Vad som är att betrakta som en effektiv räddningsinsats anges dock inte. Vi ser att effektivitet i detta sammanhang är ett mångfacetterat begrepp och har valt att definiera den i tre delar; vår kapacitet; vår noggrannhet och vår robusthet.

Kapacitet

SSBF ska, med egna resurser och förmågor samt i samverkan med andra, kunna genomföra

- flera samtidiga räddningsinsatser mot vanliga olyckor
- en mycket omfattande räddningsinsats mot stora olyckor

Genom att analysera riskerna för olyckor ska SSBF anpassa kapacitetsbehovet på både kort och lång sikt. Detta följer vi upp genom att analysera

- antalet samtidigt genomförda insatser
- antalet genomförda mycket omfattande räddningsinsatser

Noggrannhet

Efter en avslutad räddningsinsats ska SSBF inte behöva återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats.

Detta följer vi upp genom att analysera

- antalet gånger som SSBF behövt återvända till samma plats och olycka för en ny räddningsinsats

Robusthet

SSBF ska ha god förmåga att motstå störningar och upprätthålla sin räddningstjänstverksamhet.

Detta följer vi upp genom att analysera

- antalet fall SSBF inte kunnat upprätthålla sin räddningstjänstverksamhet på grund av störningar.

Uppdrag kopplade till kvalitetsmålet

3.2.1 Vidareutveckla våra beredskapsresurser (AoI)

Analys av våra specialresurser och grundläggande förmågor ska genomföras för att kunna inrikta verksamheten för framtiden. För att bli snabbare och effektivare i ett helhetsperspektiv ska vi vidareutveckla formeringen av våra beredskapsresurser i enlighet med utvecklingspaketet ”formering av beredskapsresurserna” i räddningstjänstkonceptet. Tillsammans med genomförd framtidsanalys har ett antal utvecklingsområden identifierats och utretts under 2018, exempelvis SSBF:s hantering av CBRN-E frågorna, Släckmedelscentralen, AlleyCat:en, den maritima organisationen, fordonsplanen och uppbyggnaden av den operativa staben. Under 2019 kommer arbetet med utvecklingspaketen och insatskoncepten fortsätta i syfte att bättre möta framtiden.

3.2.2 Utveckla och intensivifiera utbildning och övning (AoI, Rä, LoS)

Utifrån den översyn som påbörjats som berör ”utbildning och övning” i räddningstjänstkonceptet, har vi under 2018 påbörjat arbetet med kartläggning och samordning av utbildningar och övningar. Utifrån arbetet med förmågebeskrivningar för insatspersonalen och räddningsenheterna kommer målplaner och till dem kopplade utbildningsplaner tas fram. Därtill kommer arbetet med e-learning som verktyg för övning och utbildning fortsätta.

3.2.3 Fortsätta utveckla den regionala samverkan (LoS, Rä, AoI)

Administrativa och organisatoriska gränser får inte ge negativa konsekvenser för de som bor och verkar i SSBF:s område. Genom samverkan och samordning med andra lokala, regionala och nationella aktörer kan skyddet för de som bor och verkar i SSBF:s område öka samt den gemensamma förmågan i den skadeavhjälpande verksamheten höjas. SSBF arbetar därför aktivt för en ökad samverkan och samordning i regionen och det ska genomsyra hela SSBF:s verksamhet.

En stor del av vår vardagliga samverkan sker genom Storstockholms räddningscentral där samverkan och utveckling av samverkan sker på daglig basis tillsammans med de andra sex ingående räddningstjänsterna. I detta ligger även en daglig samverkan och utveckling med Södertörns brandförsvarsförbund och deras räddningscentral. Som ett exempel på detta arbete finns en arbetsgrupp där Brandkåren Attunda, Södertörns Brandförsvarsförbund, Norrtälje räddningstjänst, Uppsala Brandförsvär, Räddningstjänsten Gotland och Storstockholms brandförsvär ingår. Räddningstjänsterna Sala/Heby och Enköping/Håbo deltar inte men följer arbetet som görs i gruppen. Arbetsgruppens uppdrag är att bidra till en fördjupad och förbättrad samordning mellan organisationerna och att bereda frågor av operativ karaktär.

SSBF deltar även som aktiv part i Samverkan Stockholmsregionen, SSR, tillsammans med ett stort antal aktörer som har påverkan på samhällets krishanteringsförmåga. Målet är att stärka samhällets förmåga att upprätthålla viktiga samhällsfunktioner genom att stärka förmågan till inriktning och samordning genom samverkan. SSBF

deltar i ett flertal av SSR:s arbetsgrupper och nätverk i syfte att bidra till den samlade förmågan.

3.2.4 Säkerställa personell kapacitet och robusthet vid särskilda tillfällen och händelser samt för att kunna bemanna samverkansstab vid behov (LoS, Rä, SSA)

Vid särskilda tillfällen och händelser finns ett behov att förstärka den personella kapaciteten. Genom ett aktivt arbete med omvärldsbevakning, beredskapsplanering och samverkan kan vi tidigt identifiera ett antal sådana situationer och planera för detta. Dock inträffar ibland akuta händelser som inte går att förutse och vi har ändå samma krav på kapacitet och robusthet som organisation. Detta är något vi måste förhålla oss till genom att fortsätta att utveckla inkallningssystem, närhet av nyckelfunktioner och förmågan att mycket snabbt kunna resurssätta funktioner vid akuta händelser.

Ledning och samverkan ska säkerställa personalplanering för särskilda planerade händelser och tillämpa rutin för inkallning av personal vid särskilda plötsligt uppkomna händelser.

3.2.5 Aktivt kommunicera kring värdena trygghet, professionalism och trovärdighet i syfte att vårda och stärka SSBF:s varumärke i arbetet med räddningsinsats. (SSA)

Vi använder kommunikation för att skapa trygghet för de som bor och vistas i vårt verksamhetsområde och för att stödja arbetet vid räddningsinsatser. Den externa kommunikationen ska kännetecknas av värdena trygghet, professionalism och trovärdighet. Detta i syfte att vårda och vidareutveckla det höga förtroende som allmänheten har för oss. Vi kommunicerar aktivt kring pågående insatser, såväl med media som till allmänheten via våra egna digitala kanaler och sociala medier. Vi fortsätter arbetet med att utveckla kunskap, inställning och engagemang hos mångkulturella målgrupper.

3.3 Utvecklingsmål

I handlingsprogrammet för 2016–2019 anges fyra utvecklingsmål för räddningstjänstverksamheten för perioden. Dessa grundar sig bl.a. i den förmågebedömning och riskstudie som gjordes inför arbetet med handlingsprogrammet. De fyra utvecklingsmålen kommer att återkomma i de kommande fyra verksamhetsplanerna och ges olika tyngd olika år.

Under 2019 kommer vi att arbeta med två av utvecklingsmålen, 1 och 3.

Utvecklingsmål för 2016–2019.

SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla

1. förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer
2. samverkan med andra samhällsaktörer, såväl nationella som internationella
3. planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap
4. förmågan att verka vid terrorhändelser

Utvecklingsuppdrag 2019

SSBF:s räddningstjänstverksamhet ska utveckla förmågan att leda och genomföra stora och komplexa insatser och att samverka med andra organisationer

SSBF verkar i en region där det kan ske stora och komplexa olyckor. När sådana sker finns ett stort behov av organisationsövergripande arbete och av ledning och koordinering mellan organisationer. Det är i många fall SSBF:s roll att stå för denna ledning och koordinering. Samverkan behöver utvecklas på alla nivåer i uttryckningsorganisationen för ett effektivt arbete på skadeplats tillsammans med andra organisationer.

Den analys vi har gjort av ett antal typsituationer antyder att vägen till en ökad förmåga skulle kunna gå via bland annat:

Utvecklad övning

Effektiva räddningsinsatser förutsätter att personalen är väl utbildad och övad. Detta gäller både för de uppgifter som SSBF utför själva och tillsammans med andra organisationer. Särskilt behov finns av samverkansövningar där planer och samarbeten kan prövas och utvecklas.

Utvecklad insatsplanering och stöd till räddningsledningen vid insats

Komplicerade objekt kräver att viss information finns direkt tillgänglig för att räddningsledningen ska kunna fatta väl underbyggda beslut. Allt fler komplicerade byggnader skapas inom SSBF:s område, med inbyggda tekniska system som kräver kunskap för att hanteras på rätt sätt. Det behövs utvecklade tekniska stöd på skadeplatser för att räddningsledningen ska kunna tillgodogöra sig viktig information under pågående insats. SSBF kan utveckla detta område genom att utveckla framtagandet av underlag men också genom att bli en bättre beställare, kravställare och mottagare av insatsunderlag.

3.3.1 Befästa och utveckla förmågan att genomföra stora och resurskrävande insatser med bibehållen kvalitet över tid, samt utveckla strukturen för att genomföra effektivare insatser (Rä, LoS)

När olyckor inträffar är det av yttersta vikt att så fort som möjligt bryta händelseförloppet. Vid större insatser ställs det krav på förmåga och uthållighet under längre tid. Vi behöver därför fortsätta arbetet med att utveckla och säkerställa den långsiktiga förmågan och uthålligheten vid större insatser.

SSBF ska vara övade och förberedda för att kunna hantera stora och resurskrävande olyckor som inträffar. De utryckande styrkorna ska befästa samt utveckla sin förmåga och uthållighet för att hantera en insats som pågår under längre tid. Alla insatser ska hanteras på ett snabbt och effektivt sätt i syfte att bryta pågående händelseförlopp.

Ett arbete är påbörjat för att se över vilken typ av material som behövs vid stora och resurskrävande olyckor. Detta arbete kommer fortsätta med aktiviteter under 2019. Ökad övningsverksamhet på lokal nivå bidrar till bättre förberedelse när stora olyckor inträffar.

3.3.2 Skapa förutsättningar för att utveckla samverkan med andra aktörer på skadeplats (Rä, LoS)

Vid räddningsinsatser är det av stor vikt att samarbetet fungerar för att resultatet av insatsen ska bli effektivt och skadeavhjälpande. Vi bör alltid jobba aktivt för att utveckla samverkan med andra aktörer på skadeplats. Målsättningen är att vara en lärande organisation som kontinuerligt strävar mot att förkorta insatstiderna och genomföra ett effektivt och skadeavhjälpande arbete.

På en olycksplats behöver vi samverka för att nå ett bra resultat och vara effektiva. Samlade resurserna och kunskaper på plats ska användas på bästa sätt. Kontakt med de aktörer vi kan komma att arbeta med tillsammans på en skadeplats ska etableras och utvecklas. Syftet är att skapa bra förutsättningar för arbetet.

Respektive enhet har ett brett kontaktnät som ligger till grund för att utveckla och intensifiera samverkan. Samverkan sker med bland annat ambulans, polis och närliggande brandförsvär och det är viktigt att denna samverkan bibehålls och utvecklas.

SSBF ska utveckla planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap

SSBF ska utveckla planeringen för räddningstjänst vid höjd beredskap

Ett förändrat politiskt klimat i Sveriges närhet ger behov av planering för SSBF:s verksamhet vid höjd beredskap. En sådan planering ska också finnas enligt lag (2003:778) om skydd mot olyckor. I Sverige är sådan planering kanske mest relevant hos SSBF som verkar i Sveriges politiska och ekonomiska centrum. Det saknas utvecklad planering för hur SSBF:s verksamhet ska fungera och vilka förmågor den ska ha vid höjd beredskap. SSBF ska utveckla en sådan planering.

Då arbetet med räddningstjänst under höjd beredskap har legat i träda under många år måste ett återtag av kunskap och förståelse ske. Chefer och medarbetare ska under 2019 genomföra målgruppsanpassade utbildningar om aktuella lagar och förordningar kopplade räddningstjänst under höjd beredskap, samt om fullmakts- och beredskapslagstiftningen.

3.3.3 Delta i externa utredningar och utvecklingsuppdrag (AoI)

Ett flertal statliga utredningar har under 2018 presenterats, exempelvis En effektivare kommunal räddningstjänst och Alarmeringstjänstutredningen. Därtill har ett antal utvecklingsuppdrag startats upp av MSB efter skogsbrandssommaren 2018. SSBF ska vara en aktiv aktör i remissarbetet av de statliga utredningarna och efterföljande genomförandeuppdrag samt i MSB:s utvecklingsuppdrag.

3.3.4 Återta förmågan att röja oexploderad ammunition (AoI)

SSBF ska delta vid Ammunitionsröjningsskolan i Eksjö i befintlig kurs som har anslag på röjning av oexploderad ammunition, OXA. Utbildningen ska sedan utvärderas utifrån SSBF:s ansvar under höjd beredskap och förslag till utbildning som är direkt riktad till ammunitionsröjare inom räddningstjänsten ska tas fram. Utifrån utvärderingen ska en breddutbildning för de operativa styrkorna tas fram.

3.3.5 Utveckla förmågan att genomföra sök- och räddningsinsatser i rasmassor (AoI)

Som en del i vårt ansvar under höjd beredskap finns att genomföra sök- och räddningsinsatser i rasmassor. SSBF har i dag en grundläggande förmåga genom ras- och tungräddningsenheten på Brännkyrka brandstation. Förmågan är dock i huvudsak framtagen för fredstida förhållanden. SSBF ska således säkerställa och fördjupa kunskapen om sök och räddning i rasmassor så att den även hantera förhållanden under höjd beredskap, samt undersöka om det finns tekniska hjälpmedel för att hitta inneslängda personer. Arbetet ska samordnas med utvecklingen av NUSAR men även säkerställas att den sker på bredden i hela den operativa organisationen.

3.3.6 Ledningsstruktur under höjd beredskap (AoI)

Det är ännu inte definierat hur räddningstjänstens operativa enheter ska ledas och styras under höjd beredskap då högre regional ledning ännu inte gett några direktiv i frågan. Men då fredstida ledningsförhållanden enligt grunddoktrinen även ska gälla vid höjd beredskap behöver frågan analyseras och diskuteras. I samråd med de räddningstjänster som ingår i räddningsregionen ska ett förslag på vilken ledningsstruktur som ska tillämpas under höjd beredskap tas fram. Förslaget skall därefter kommuniceras och diskuteras med aktuella Länsstyrelser.

3.3.7 SSBF:s roll i befolkningsskyddet (AoI)

Kommunerna är ansvariga för befolkningsskyddet i det civila förvaret i händelse av höjd beredskap. Brandförsvaret är en del av kommunens verksamhet och således en del i befolkningsskyddet. Den dialog kring planeringsansvaret avseende befolkningsskyddet som inletts under 2018 ska fortsätta i syfte att reda ut förbundets respektive medlemskommunernas ansvar. Utifrån den dialogen ska SSBF delta i medlemskommunernas planering för höjd beredskap samt fortsätta vår egen.

3.3.8 Tillsammans med medlemskommunerna fortsätta följa utvecklingen kring civilt försvar (AoI)

Återuppbyggnaden av totalförsvaret kommer fortsätta under de närmaste åren och ske i en allt högre takt. Nya direktiv om inriktningen på det civila förvaret från nationell och regional nivå förväntas komma under 2019. Även planläggningen för totalförsvarsövningen 2020 förväntas sätta igång. SSBF måste hela tiden vara en aktiv aktör och säkerställa att förbundet är följsamt i utvecklingen.

3.4 Indikatorer

SSBF planerar och genomför sin räddningsinsats så att hjälpen till enskilda påbörjas så snabbt som möjligt vid varje enskild olycka.		Mått	Målvärde/ indikator 2019
Medianen av responstiden ska minska.	Medianen av responstiden ska minska. Källa: Öppna jämförelser	Mediantiden av responstiden ska bibehållas eller minska.	
Responstiden vid olyckor ska understiga 13 minuter i 90 % av fallen vid prio-1 larm*	Andel olyckor där responstiden understiger 13 minuter**		90 %
- Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga 20 minuter på platser med fast vägförbindelse	Andel olyckor där responstiden understiger 20 vid fast vägförbindelse		100 %
- Responstiden vid olyckor ska dock inte överstiga 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse.	Andel olyckor där responstiden understiger 60 minuter på öar utan fast vägförbindelse		100 %

* Prio-1 larm anspänningstid 90 sekunder samt påkallande av fri väg.

** Vid beräkning av tidsmålet om 90 % inom 13 minuter, i samband med handlingsprogrammet 2016–2019, och vid redovisningen av tidigare års responstider så har starttiden varit när SSRC påbörjar medlyssning av SOS Alarms 112-samtal. I och med övergången från insatsrapport till händelserapport är starttiden numera när SOS Alarm besvarar 112 samtalet. Det betyder att SOS Alarms larmbehandlingstid är inkluderad i responstiden vilket den inte varit tidigare. Detta påverkar möjligheten att uppnå det mål som fastställdes i handlingsprogrammet.

SSBF:s hjälp till de enskilda vid räddningsinsatser har god kapacitet, noggrannhet och robusthet	Mått	Målvärde/ indikator 2019
Kapacitet: SSBF ska kunna genomföra flera samtidiga insatser vid frekvent förekommande olyckor	Antal insatser som inte kunnat genomföras pga. fler samtidiga insatser	0
SSBF ska kunna genomföra en mycket omfattande räddningsinsats vid stora olyckor	Antal genomförda mycket omfattande räddningsinsatser vid stora olyckor	Volym
	Antal samtidiga omfattande räddningsinsatser vid stora olyckor	1
Noggrannhet: SSBF ska inte, efter avslutad räddningsinsats, behöva återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats	Antal fall SSBF behövt återvända till samma plats och olycka för ny räddningsinsats ska minska	0
Robusthet: SSBF ska ha god förmåga att motstå störningar och upprätthålla sin räddningsverksamhet.	Antal fall SSBF inte kunnat upprätthålla sin räddningstjänst-verksamhet till följd av störningar	0

4 SSBF är en attraktiv arbetsgivare, med rätt kompetens och god arbetsmiljö, som har engagerade medarbetare

SSBF står inför utmaningar för det framtida behovet av kompetensförsörjning på grund av kommande pensionsavgångar och behov av ny kompetens. Sammansättningen av SSBF:s medarbetare ska, utifrån kompetensbehovet, spegla samhällets sammansättning. SSBF använder metoden kompetensbaserad rekrytering, för en jämställd och icke diskriminerande rekryteringsprocess, för såväl externa som interna rekryteringar.

4.1 Uppdrag 2019

4.1.1 Attrahera och rekrytera medarbetare med rätt kompetens och utveckla befintliga medarbetare i linje med förbundets mål och uppdrag (SSA)

Den strategiska kompetensförsörjningen syftar till att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare med den kompetens som behövs för att klara verksamhetsutveckling och måluppfyllelse.

För att kunna möta nuvarande och framtida kompetensutmaningar måste förbundet arbeta i flera steg:

- För att SSBF ska kunna attrahera och rekrytera rätt kompetens krävs att unga väljer studier och yrkesvägar som leder till att det finns tillräckligt med potentiell arbetskraft i framtiden.
- SSBFs arbetsgivarvarumärke och arbetsgivarerbjudande/ arbetsgivarlöfte- vilken arbetsmiljö, vilka uppdrag och utvecklingsmöjligheter och vilket ledarskap kan vi erbjuda våra befintliga medarbetare och de blivande medarbetare vi vill attrahera. Vårt varumärke och arbetsgivarlöfte påverkar vår attraktivitet och möjlighet att kunna hävda oss i konkurrensen med andra arbetsgivare.

När konkurrensen om arbetskraften är stor blir en av de viktigaste strategierna att utveckla kompetens och förutsättningar hos de medarbetare som valt att arbeta hos oss idag, ett kontinuerligt utvecklingsarbete måste därför pågå avseende arbetsvillkor, organisation, ledarskap och förutsättningar i arbetsmiljön.

Förbundet kommer under året att fortsätta att arbeta utifrån metoden kompetensbaserad rekrytering fri från diskriminering. Samtliga chefer i SSBF ska ha en god kunskap om rekryteringsprocessen och arbeta utifrån metoden.

SSBF har en rekryteringsgrupp bestående av representanter från olika avdelningar i organisationen. Gruppen har i uppdrag att utifrån ansvarig chefs beställning genomföra urvalsprocess, intervjuer och referenstagning för operativ personal. Gruppen har god kunskap om metoden kompetensbaserad rekrytering. Rekryteringsgruppen står 2019 inför ett flertal rekryteringar och kontinuerlig utbildning ges för att ytterligare stärka rekryteringskompetensen i gruppen.

Förbundets Likabehandlingsplan rapporteras och behandlas kontinuerligt i ledningsgruppen som har det övergripande ansvaret. För att tydligt systematisera arbetet följer även avdelnings- och enhetschefer kontinuerligt de aktiva åtgärderna. Uppföljning sker också i enlighet med det systematiska arbetsmiljöarbetet. HR-enheten ansvarar för att uppföljning och revidering av planen årligen genomförs. Förbundet kommer att fortsätta arbetet med att utveckla arbetsmiljön för både män och kvinnor. Hänsyn till detta ska tas i samtliga processer som avser ny- och ombyggnation. De medarbetare som arbetar i utryckningstjänst erhåller regelbundet fortbildning i arbetsteknik, skadeförebyggande åtgärder och fysisk träning. Hälsokontroller och fysiska tester genomförs årligen för de utryckande medarbetarna och erbjuds också till övriga medarbetare. Förbundet erbjuder också friskvårdsprogram och möjlighet till individanpassade hälsoprogram till samtliga medarbetare.

4.1.2 Planera för att (genomföra) utbildning i Skydd mot olyckor, SMO i samarbete med Myndigheten för skydd och beredskap, MSB (SSA)

Under året kommer förbundet att undersöka möjligheterna att genomföra SMO utbildning i samarbete med MSB. Uppdraget ska bidra till att säkra kompetensförsörjningen och öka andelen kvinnliga medarbetare i SSBF.

4.1.3 Stärka chefers och medarbetares engagemang och förutsättningar att göra ett gott arbete i linje med förbundets mål och uppdrag (SSA)

Medarbetare och chefer som är delaktiga och lojala med fattade beslut är en förutsättning för att förbundet ska kunna leverera sitt uppdrag. En god relation mellan chef och medarbetare är avgörande för att enskilda medarbetare och arbetsgrupper ska ha förmåga att se till förbundets helhet och ta det ansvar som krävs för att bidra till vårt uppdrag gentemot medborgarna.

Under året kommer förbundet att se över introduktionsutbildning av nya chefer och arbetsledare samt utveckling av befintliga chefer. SSBF ska för egen personal genomföra målgruppsanpassade utbildningar om aktuella lagar och förordningar kopplade räddningstjänst under höjd beredskap, samt om fullmakts- och beredskapslagstiftningen. Medarbetarengagemanget följs upp och utvecklas utifrån motivation, ledarskap och styrning.

4.1.4 Fortsatt utveckling av hälsoförebyggande insatser samt en god och säker arbetsmiljö för samtliga medarbetare (SSA, Rä)

Säkra och hälsosamma arbetsplatser är en förutsättning för att kunna bedriva ett kvalitativt och effektivt arbete inom förbundets samtliga verksamheter. Förbundet ska kännetecknas av en öppen och inkluderande arbetsmiljö där medarbetare och chefer tar ett gemensamt ansvar för att diskriminering och trakasserier inte förekommer.

Förbundet följer utveckling inom aktuell forskning och vidtar kontinuerligt åtgärder för att förhindra ohälsa. Vårt arbete bedrivs i ett nära samarbete med företagshälsovård

och ett nätverk av specialistsjukvård. Under året följer vi kontinuerligt upp sjukfrånvaro, arbetsskador och rehabiliteringsärenden.

På rekommendation av Karolinska institutet arbetar SSBF utifrån konceptet Friska brandmän. I konceptet ingår rutiner om hur räddningstjänstens personal hanterar sin utrustning och sina skyddskläder på skadeplats samt hanteringen av utrustning och kläder efter insats.

Under året kommer vi att ha nya avtal för företagshälsovård och medicinska kontroller. Den nya företagshälsovården kommer att introduceras i SSBF:s organisation och yrkesroller. Möten kommer att hållas för att skapa en god samverkan i det förebyggande hälsoarbetet.

Förbundet fortsätter arbetet med att minska exponeringen av brandgaser och partiklar med bra personlig skyddsutrustning samt rutiner för sanering. I möjligaste mån införs rena respektive orena zoner på stationerna. Allt enligt Skellefteåmodellen för friska brandmän.

4.1.5 Fortsatt arbete med följsamhet mot avtals- och villkorsfrågor i såväl anställningsförhållandet som i övriga typer av avtal (SSA)

Fortlöpande se över och kontrollera vår följsamhet mot gällande regelverk i syfte att öka säkerhet och effektivitet i arbetet samt motverka konflikter.

Förbundet fortsätter att utveckla arbetet med att förenkla och förbättra verktyg för stöd och styrning avseende t.ex. arbetstidsplanering och IT-stöd.

4.1.6 Utveckla SSBF:s arbetsgivarvarumärke (SSA)

Vi ska under 2019 genomföra åtgärder för att stärka SSBF:s varumärke som arbetsgivare, i syfte att vara en attraktiv, kompetent och produktiv arbetsgivare. Detta i syfte att skapa förutsättningar att uppfylla verksamhetsmålen. Arbetsgivarvarumärket kan beskrivas som den samlade upplevelsen av SSBF som arbetsgivare. Medarbetare och chefer inom organisationen är de viktigaste budskapsbärarna, och vi utgår från insikten om att allt vi gör kommunicerar och sänder signaler. Arbetet med att utveckla arbetsgivarvarumärket handlar om att utveckla de faktorer som sammantaget bidrar till att SSBF både är och uppfattas som en attraktiv, kompetent och produktiv arbetsgivare. En organisation som attraherar rätt individer med rätt kompetenser, där man trivs att arbeta och vill göra sitt bästa för medborgarnas skull, och som man gärna rekommenderar andra att söka sig till även efter att man själv har slutat.

4.2 Indikatorer

SSBF är en attraktiv arbetsgivare, med rätt kompetens och god arbetsmiljö, som har engagerade medarbetare.	Mått	Målvärde/ indikator 2019
SSBF ska vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar nya medarbetare och utvecklar redan anställda medarbetare.	Arbetsgivarindex (AVI)	120 operativa 130 ickeoperativa
	Hållbart medarbetarindex/ medarbetarenkät	Mäts 2019
Sammansättningen av SSBF:s medarbetare ska spegla samhällets sammansättning utifrån kompetensbehovet.	Jämställdhetsindex (JÄMIX)	115 operativ pers. 130 icke-operativ
Den fysiska och psykiska hälsan hos SSBF:s medarbetare ska öka. Riskerna för arbetsskador ska beaktas och förebyggas.	Sjukfrånvaro- och arbetsskadestatistik.	Sjuktal: Lägre eller lika med 2017
	Hälsoindex	105 operativ pers. 120 icke-operativ

Jämställdhetsindex (JÄMIX), mäter organisationens jämställdhet.

Hälsoindex, mäter organisationens hälsa och ohälsa.

Hållbart medarbetarengagemang (HME), mäter medarbetarnas engagemang i förhållande till uppdrag.

Arbetsvillkorsindex (AVI), mäter arbetsgivarens attraktivitet utifrån befintliga villkor för medarbetarna.

5 SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling

SSBFs ska verka för att minska sin miljöpåverkan och ta ansvar för en mer hållbar framtid. I den miljöutredning som färdigställdes i början av 2018 identifierades var organisationen har sin betydande miljöpåverkan.

Positiva miljöaspekter – förebyggande arbete mot olyckor

Vårt arbete med att förebygga olyckor genom utbildning, information och rådgivning och tillsyn definierades som en positiv miljöaspekt.

Negativa miljöaspekter – CO₂-utsläpp och inköp av varor och tjänster samt släckinsatser. För SSBF:s verksamhet handlar de negativa miljöaspekterna om vårt utsläpp av växthusgaser (framförallt CO₂) från våra transporter med släckbilar, ledningsbilar och andra persontransporter samt energi.

SSBF har också stor miljöpåverkan från de varor och tjänster som köps in.

Genom att ställa relevanta miljökrav i upphandlingar samt att vara trogna de avtal som tecknats kan SSBF påverka sin negativa miljöpåverkan.

SSBFs negativa miljöpåverkan sträcker sig också till arbetet med släckinsatser. Det vi använder som släckmedel samt det vi släpper ut som spillvatten.

Hållbarhetsfokus

Under 2018 gjordes en väsentlighetsanalys för hållbarhet. Detta för att sätta fokus på viktiga områden inom hållbarhet för SSBF att arbeta med. Dialog med utvalda interna och externa intressenter gjordes och utifrån detta summerades fokusområdena och utfallet visar var SSBF förväntas ha sitt fokus i hållbarhetsarbetet. Inom miljö ska fokus ligga på att förebygga föroreningar samt skydda naturvärden, men också att ha förmåga att hantera de situationer som klimatförändringarna ger oss. Följande fokusområden identifierades.

Rädda människors liv och hälsa, egendom och miljö		
Miljö	Medarbetare	Ekonomi/Samhälle
Säkerställa naturvärden och förebygga förorening	Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet/trygghet	Samhällsdialog, samverkan och utbildningsinsatser
Beredskap inför och förmåga att agera vid kris och svåra samhällsstörningar till följd av klimatförändringar	Mångfald och likabehandling	Inköp och leverantörskrav
Trygga medborgare/kommuner och näringsliv		

Att förebygga föroreningar och skydda naturvärden är ett viktigt fokusområde

För att kunna ta miljöhänsyn i verksamheten, förebygga föroreningar och skydda naturvärden behöver alla medarbetare grundläggande kunskap i miljö. Den tidigare miljöutbildningen "Miljökörkortet" har fasats ut för att ersättas med en nyare och mer uppdaterad version av grundläggande miljöutbildning som handlas upp under senare delen av 2018. Ambitionen är att alla medarbetare har genomfört den nya utbildningen innan sommaren 2019.

Vi ska i vårt insatsarbete alltid väga miljöpåverkan och nyttan i val av metod vid insats och övning. Här är kunskap en viktig parameter. Vi behöver omvärldsbevaka nya metoder som kan ha en lägre miljöpåverkan än de befintliga metoder som används idag. Samtidigt behöver SSBF öva på de metoder vi använder oss av just nu. Framförallt gäller det att vid insats använda så lite kemikalier som möjligt samt åstadkomma så lite spillvatten som möjligt.

Miljöledningssystemet

I vårt interna miljöarbete har SSBF ett miljöledningssystem till hjälp. Sedan 2014 har SSBF varit miljödiplomerade enligt den nationella standarden Svensk Miljöbas. Miljöledningssystemet följer PCDA-cykeln (Plan-Do-Check-Act) och följs på så sätt systematiskt upp med miljörevisioner där bl.a. efterlevnad av rutiner och lagstiftning säkerställs. På våra brandstationer och övningsanläggningar finns bl.a. en del kemikalier. Dessa ska hanteras i enlighet med de rutiner som anges i SSBFs diplomerade miljöledningssystem. Miljöledningssystemet redovisas för ledningen en

gång per år och ledningen reviderar och tar beslut om miljöledningssystemets effektivitet.

Beredskap inför och förmåga att agera vid kris och svåra samhällsstörningar till följd av klimatförändringar

Att SSBF ska ha förmåga att möta den framtid som klimatförändringarna ger är också ett viktigt område från väsentlighetsanalysen. Det står ganska klart hur framtiden kommer att utvecklas med mer och fler förstärkta väderfenomen. Vad kommer det att betyda för brandförsvaret?

5.1 Uppdrag 2019

5.1.1 Stärka förmågan att ta miljöhänsyn i verksamheten (Rä, SSA, LoS, Ri, AoI)

SSBF förväntas ta ansvar för miljön, förebygga föroreningar och skydda naturvärden. Föroreningskällor är till exempel det släckmedel vi använder vid bränder och hanteringen av det spillvatten som vi lämnar efter oss. En tydlig rekommendation från MSB är att undvika skum och att samla upp spillvatten från släckarbetet där så är möjligt.

När SSBF ibland tillför absorptionsmedel kan det bli liggande vilket kan leda till att Absorptionsmedlet blåser runt eller regnar bort. SSBF ska skapa en rutin för att säkerställa att föroreningen tas om hand de gånger som absorptionsmedel har lagts ut i samband med insats.

Andra föroreningskällor är också tvätt och städkemikalier samt verkstadskemikalier på våra brandstationer. SSBF behöver inventera vad som används och titta på alternativa kemikalier och fasa ut där det finns andra miljöbättre alternativ.

För att kunna skydda naturvärden och t.ex. välja rätt släckmetod på rätt plats behöver vi kännedom om vilka metoder som är lämpliga var och var vi har skyddsvärda områden rent geografiskt, som t.ex. grundvattentäkt, natura 2000 och vattenskyddsområden. I SSBFs insatsplaneringsprojekt finns möjligheten att via kartlager visualisera detta. Vid objektsorientering ska detta föras in.

Under senare delen av 2018 upphandlas en ny utbildning i grundläggande miljökunskap. Alla medarbetare ska ha genomföra utbildningen.

5.1.2 Minska utsläppen från våra transporter (SSA, Rä, LoS, Ri, AoI)

SSBFs verksamhet bidrar till växthusgaser och därmed också till klimatförändringar. Från 2018 års miljöutredning har vi detekterat att vårt utsläpp av CO₂ som vi kan påverka, kommer mestadels ifrån energianvändning & transporter. Transporter vid daglig verksamhet men också från resor (taxi, löpning (det vill säga förflyttning av personal mellan brandstationer), tjänsteresor, flyg, tåg, bil). En resepolicy finns för att visa på ambitionen i vårt resande.

För att minska SSBFs CO₂-utsläpp behöver organisationen i samband med utbyte av bilar, se över vilken typ av bil som lämpar sig var i verksamheten. En strategi bör

utarbetas hur SSBF ska ta sig an globala målet för att bekämpa klimatförändringarna med sin framtida fordonsflotta.

SSBF handlar på SKL:s avtal när det gäller drivmedel och liten valmöjlighet finns att själv välja det drivmedel med minst e-CO₂-tal, men ett aktivt val ska göras där så ges möjlighet. Genom att t.ex. tanka biogas och etanol i de bilar som är ämnade att gå på dessa drivmedel kan SSBF minska sina CO₂-utsläpp

5.1.3 Säkerställa relevanta miljökrav i upphandlingar (SSA)

SSBF ska vara en ansvarsfull samhällsaktör vid inköp av varor och tjänster. Den miljöutredning som genomfördes under 2018 visar att en av våra betydande miljöaspekter är miljöpåverkan från det vi köper och för våra intressenter är detta en viktig faktor. Ofta handlar SSBF från avtal (SKL m.m.) där miljökrav redan är ställda. Men ett antal av de egna upphandlingar vi själva genomför har vi ansvar över att säkerställa att vi ställer relevanta miljökrav. Det är också viktigt att följa upp dessa systematiskt. Vi tar också ansvar för att handla hos våra avtalade leverantörer där så är möjligt.

5.1.4 Analysera vår förmåga att agera vid kris och svåra samhällsstörningar till följd av klimatförändringar (AoI, SSA)

I framtiden kommer SSBF att hantera och agera i fler olyckor och situationer till följd av klimatförändringarna. Olyckor av större omfattning eller många lokala. Olyckor som kommer att vara över tid. Olyckor som kommer kräva resurser i båda mantimmar och i materiel. SSBF kommer också att förväntas delta och samverka med andra nationella och internationella räddningstjänster. Genom att analysera vilka utmaningar vi troligtvis kommer att ställas inför och stämma av vilken förmåga SSBF har idag kan vi ha beredskap att möta framtiden.

5.2 Indikatorer

SSBF minskar negativ miljöpåverkan och bidrar till en mer hållbar utveckling	Målvärde/indikator 2019
Extern revision i enlighet med kraven i Svensk Miljöbas	Godkänd enligt revision och erhåller miljödiplom
Utbildningskvot miljöutbildning	100 %
CO ₂ från energi och transporter (ton)	Lägre än föregående år
Andel egna upphandlingar där miljökrav följs upp	100 %

6 SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället

SSBF har flera uppdrag som är beroende av ett starkt förtroende hos enskilda och andra myndigheter. Det är också centralt för verksamheten att vi upplevs som lättare att kontakta och tillgängliga. Som ett exempel kan vi nämna uppdraget att lämna upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör vårt verksamhetsområde. Enskilda och andra myndigheter behöver ha förtroende för SSBF:s kompetens och de svar de får samt veta vart de ska vända sig. Alla ska bemötas med professionalitet och respekt. Vi bedriver även informationsinsatser i digitala och sociala medier i syfte att minska olyckor och informera om förebyggande åtgärder.

6.1 Uppdrag 2019

6.1.1 Upphandla och påbörja implementeringen av ett ärende- och dokumenthanteringssystem med e-arkiv samt påbörja kravställningen av ett nytt system för personalplanering (SSA)

Arbetet med den digitala agendan pågår och fokus för 2019 kommer att ligga på att upphandla och påbörja implementeringen av ett ärende- och dokumenthanteringssystem med e-arkiv samt påbörja kravställningen av ett nytt personalplaneringssystem. Arbetet har föregåtts av en omfattande kartläggning av samtliga våra interna processer och ett förarbete med att ta fram nödvändiga styrdokument.

6.1.2 Utveckla systemet av kanaler, aktörer och budskap i syfte att säkerställa effektiv kommunikation (SSA)

SSBF:s kommunikationssystem består av organisationens samlade aktörer, kanaler och budskap. Man kan beskriva det som en infrastruktur för att få förbundets interna och externa kommunikation att fungera. Kommunikationssystemets uppgift är att skapa relationer mellan aktörer, kanaler och budskap och att få dem att samverka på ett effektivt sätt. De tre delarna kan beskrivas så här:

- *Vem/vilka* – de aktörer vi vill kommunicera med, t.ex. medarbetare, chefer, ägare, media, fackliga representanter. Aktörsbegreppet används i vid bemärkelse. En aktör kan ha flera olika positioner i kommunikationsprocessen, t.ex. som målgrupp för kommunikationen, som vidareförmedlare, opinionsbildare eller beslutsfattare.
- *Hur* – de kanaler och kommunikationsformer som används för att kommunicera och föra samtal kring budskap.
- *Vad* – själva innehållet/budskapen.

Vi arbetar under 2019 vidare med att utveckla relationerna mellan aktörer, kanaler och budskap så att de samverkar effektivt. Exempel på aktiviteter är att utveckla ett nytt intranät som digitaliserar arbetsprocesser, att kontinuerligt vidareutveckla myndighetens nya webbplats, att ta fram grafiska produkter, och att utveckla relationen med medlemskommunernas kommunikationsavdelningar utifrån deras behov av stöd från SSBF.

6.1.3 Stärka chefer och medarbetares kommunikativa förmåga så att dialogen vid såväl interna som externa relationer bygger på respekt, fakta och professionalitet (SSA)

Kommunikation är en förutsättning för att samtliga medarbetare ska acceptera och förstå våra gemensamma mål och därefter vilja gå till en gemensam handling för att nå dessa. Utan en fungerande kommunikation kommer det vara svårt både att leda SSBF och att trivas i SSBF.

Våra chefer och medarbetare utgör de viktigaste budskapsbärarna för organisationen. Vad vi gör, säger och hur vi agerar sänder signaler till omvärlden som tillsammans utgör den samlade upplevelsen av organisationen internt och externt, d.v.s. vårt varumärke. Därför är det viktigt att arbeta aktivt med att utveckla organisationens kommunikativa förmåga. Några exempel är att erbjuda rutiner och verktyg till stöd för chefers och ledares kommunikation, att genomföra mediautbildning och intervjuutbildning för talespersoner, med fokus på medarbetaren som ambassadör och företrädare för myndigheten Storstockholms brandförsvär.

6.1.4 Utveckla ett IT-system för uppföljning av sotning och brandskyddskontroll (SSA, Ri)

Vi behöver vidta åtgärder för att säkerställa våra framtida möjligheter att fullgöra kommunens skyldigheter inom området sotning och brandskyddskontroll. Eftersom de objektsregister som finns, av hävd tillhör sotarmästarna saknar SSBF en fullständig kontroll av såväl antal som placering av de kanaler som omfattas av krav på brandskyddskontroll. Registren förs dock på olika sätt hos de olika sotarna, sällan kompatibla med SSBF:s datorstöd. Idag sker uppföljningen årsvis i efterskott. För att säkerställa att våra entreprenörer fullgör sina uppdrag och skapa bättre förutsättningar till att ha kontinuerlig kontroll över utförandet behövs ett gemensamt IT system för uppföljning av sotning och brandskyddskontrollen som entreprenörerna direkt rapporterar i.

6.2 Indikatorer

SSBF är tillgängligt för de enskilda och en efterfrågad aktör i samhället	
Mått	Målvärde 2019
Respektive kommuns NKI resultat, jmf med föregående mätning	Minst bibehållas

7 SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska alla kommuner, landsting och kommunalförbund, ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Detta innebär att ekonomin ska vara i balans. SSBF:s verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning. SSBF ska ha stor ekonomisk medvetenhet och en helhetssyn på alla resurser som vi disponerar.

Personal, material, fordon, lokaler med flera resurser ska nyttjas på ett sådant sätt att vi når våra mål och uppdrag till nytta för våra medlemskommuner, dess medborgare och övriga intressenter.

SSBF finansieras, till största delen, av årligen fastställda avgifter som medlemskommunerna betalar in till förbundet för att SSBF ska bedriva räddningstjänstverksamhet. SSBF ska kännetecknas av ordning och reda samt ha flexibilitet utifrån förändringar som sker i omvärlden eller internt.

7.1 Uppdrag 2019

7.1.1 Samlokalisera inre och yttre ledning på Johannes samt förbereda en anpassning av huvudkontorets lokaler utifrån ett organisatoriskt helhetsperspektiv (SSA, LoS)

Storstockholms räddningscentral (SSRC) ska flyttas från Täby till Stockholm och Johannesanläggningen. Syftet med att samlokalisera den inre och yttre ledningen är att förstärka den operativa ledningsförmågan och öka organisationens flexibilitet.

SSBF:s direktion fattade ett inriktningsbeslut om flytt i november 2017. Under 2018 har fördjupat underlag tagits fram i samråd med fastighetsägaren/hyresvärden Stockholms stad (fastighetskontoret). Tidpunkten för direktionens genomförandebeslut är inte fastställd, men ambitionen är att flytten ska kunna genomföras under år 2020.

7.1.2 Säkerställa att SSBF har ett ändamålsenligt säkerhetsskydd avseende informationssäkerhet, tillträdesbegränsning och säkerhetsprövning (SSA, Rä)

Vi fortsätter arbetet med att genomföra säkerhetsskyddsanalyser på alla våra stationer och övningsanläggningar med målsättning att identifiera vad som är skyddsvärt, mot vad och hur det ska skyddas. Vi fortsätter också med att utifrån genomförd säkerhetsskyddsanalys och framtagna åtgärdsplan genomföra åtgärder för att höja nivån på IT säkerheten.

Därtill ska SSBF vidta förberedelser för att bestämmelserna i såväl säkerhetsskyddslagen (1996:627), som den kommande säkerhetsskyddslagen (2018:585) ska kunna tillämpas vid samverkan med medlemskommunerna, Länsstyrelsen och Försvarmakten.

7.1.3 Skapa förutsättningar för samt stödja arbetet med ett systematiskt säkerhetsarbete på lokal nivå (SSA, Rä)

Vi genomför risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) kopplat till samhällsviktig verksamhet och förmågan att hantera risker, skapa kontinuitet i förmågan att utföra våra uppdrag

samt hantera påfrestningar, extraordinära händelser och kriser. Det innebär ökat säkerhetsmedvetande genom information och kommunikation. Arbetet påbörjades under föregående år med åtta stationerna och under innevarande år kommer arbetet fortsätta med de kvarvarande sju stationerna. Slutligen kommer en åtgärdsplan för att ständigt förbättra den interna säkerheten tas fram. Utifrån genomförda RSA kommer vi också att arbeta fram en kontinuitetsplan för att säkerställa förmågan att utföra SSBF:s uppdrag till acceptabel nivå oavsett vilken typ av störning SSBF utsätts för.

7.1.4 Ta fram handlingsprogram för 2021–2023 (AoI)

Under 2018 har arbetet med SSBF:s förslag till handlingsprogram 2020–2023 påbörjats. Handlingsprogrammet är ett lagstadgat (Lagen om skydd mot olyckor) styrdokument som beslutas av SSBF:s direktion. Arbetet att ta fram ett handlingsprogram inbegriper flera delmoment, där de viktigaste är analys av riskbild, analys av omvärld och framtid, förmågebeskrivning och val av ambitionsnivåer. Analys- och utredningsarbetet har i stora delar genomförts. Det fortsatta arbetet med handlingsprogrammet har dock skjutits upp till följd av förslagen i den statliga utredningen ”En effektivare kommunal räddningstjänst”. Utredningen föreslår bland annat stora strukturella förändringar av handlingsprogrammet. SSBF kommer istället att prolongera innevarande handlingsprogram till och med 2020. Arbetet med det nya handlingsprogrammet som spänner över tiden 2021-2023 kommer att påbörjas under 2019.

7.1.5 Utveckla SSBF:s långsiktiga ekonomi- och verksamhetsplanering (SSA)

SSBF ska vara ett förbund med en långsiktigt hållbar ekonomi. Det innebär en ekonomi i balans, där resurser används på ett effektivt sätt för att nå bästa samhällsnytta och där samtliga medarbetare har en hög ekonomisk medvetenhet. Alla verksamheter ska planeras, bedrivas och följas upp med god kvalitet och vara kostnadseffektiva. Förbundet ska fortsätta utveckla den interna ekonomistyrningen genom att analysera de olika kostnadsbärarnas påverkan på den långsiktiga ekonomiska planen och verksamhetsmålen.

7.2 Ekonomi

7.2.1 God ekonomisk hushållning

SSBF ska ha en god ekonomisk hushållning. Det innebär att arbetet med att nå målen i 2016–2019 års handlingsprogram utförs med de resurser som är avsatta i budget och att SSBF redovisar en budget i balans med självfinansiering av investeringar. En god ekonomisk hushållning är en förutsättning för en långsiktigt hållbar ekonomi. Det innebär att förbundet ska använda de skattefinansierade medlemsavgifterna på ett sådant sätt att målden nyttjas för att uppnå målen med SSBF:s verksamhet.

För att uppnå god ekonomisk kontroll bedrivs ett systematiskt arbete mellan förbundsledningen, avdelningar och ekonomienheten. Med stöd från ekonomienheten analyserar budgetansvariga det ekonomiska utfallet vid varje månadsslut. Prognos för

helåret läggs sju gånger per år och grundar sig på budgetansvarigas och ekonomienhetens analyser av historisk utveckling av intäkter och kostnader samt förväntad utveckling. Vid avvikelse mot budget tas åtgärder fram och följs upp månatligen.

Enligt kommunallagen ska budget upprättas för 2019 med ekonomisk plan för de därefter kommande två åren. Finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges. Vi bokslutet görs sedan en bedömning av om god ekonomisk hushållning råder i förhållandet mellan uppfyllda åtaganden och finansiellt resultat.

7.2.2 Medlemsavgifter budget 2019 (plan 2020–2021)

Medlemsavgifterna ska finansiera ett tydligt grunduppdrag enligt gällande lagstiftning. I förbundsordningen anges att medlemskommunernas avgifter till förbundet ska baseras på invånarantalet den 1 januari året före det år budgeten avser, samt den vid samma tidpunkt gällande arealen i fast mark mätt i kvadratkilometer.

Ersättning per invånare (414 kr) och belopp per landyta uttryckt i kvadratkilometer (17 000 kr) är oförändrat i budget 2019 och i plan 2020–2021.

Medlemsavgiftens förväntade ökning bygger på att medlemskommunernas invånarantal årligen ökar med 1,5 procent 2020–2021. Direktionen fastställde vid sammanträdet 2018-08-28 medlemsavgiften för 2019.

I samband med framtagandet av ett nytt handlingsprogram som spänner över perioden 2021-2023 avser förbundet att också redovisa de framtida ekonomiska förutsättningarna kopplat till ambitionsnivån och förmågan i handlingsprogrammet.

Medlemsavgifter	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Ersättning (kr) per invånare	414	414	414*
Belopp (kr) per kvadratkilometer	17 000	17 000	17 000
Medlemsavgifter (mnkr)	589,3	598,5	607,8

*För 2021 kan förutsättningarna förändras då vi står inför ett nytt handlingsprogram med nya förutsättningar. Det förestående arbetet med nytt handlingsprogram kommer beakta och redovisa också ekonomiska avvägningar.

7.2.3 Finansiella mål

Enligt lagreglerna om god ekonomisk hushållning ska finansiella mål fastställas. SSBF har valt att följa upp verksamheten via följande finansiella mål.

Resultat

Det ekonomiska utfallet ska vara i balans med budget. Vid uppkomsten av eventuella avvikelser ska korrigerande åtgärder tas fram.

- SSBF ska redovisa ett helårsresultat i balans med budget.

Investeringar

Investeringar ska vara självfinansierade, d.v.s. finansieras med egna medel. Självfinansieringen baseras på två tidigare år, plus budgetåret, d.v.s. 2016–2017. Effekten av diskonteringsränteförändring undantas vid beräkningen.

- Självfinansieringsgrad om minst 100 %

7.2.4 Driftbudget 2019, (plan 2020–2021)

Förbundet budgeterar årligen utifrån beslutade medlemsavgifter och förväntas inte generera överskott över tid. Målet är en balans med budget för budgetåret.

(mnkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Medlemsavgifter	589,3	598,5	607,8
Automatlarm inkl. abonnemang	46,9	47,4	47,9
Övriga intäkter	38,1	38,5	38,5
Finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0
Summa intäkter	674,3	684,4	694,2
Personalkostnader	480,4	492,8	501,9*
Hyreskostnader ¹	38,0	38,7	39,3
Övriga kostnader ²	119,8	115,5	107,9*
Avskrivningar	19,0	21,1	22,7
Finansiella kostnader	17,1	16,3	22,4
Summa kostnader	674,3	684,4	694,2
Resultat	0	0	0

1) Plan för hyreskostnader bygger på oförändrade hyresnivåer med ett påslag med 2 % årligen.

2) Plan för personalkostnader bygger på oförändrad pensionsålder för utryckande personal om 59,9 år.

*) Justeringar för nivå med intäkter

7.2.5 Investeringsbudget 2019 (plan 2020 och 2021)

SSBF:s investeringar utgörs till huvudsak av fordon och materiel. Under perioden finns bland annat behov av nyanskaffning av fyra släck-/räddningsfordon, tre höjdfordon, tre lastväxlarfordon, en vattentank, 14 stationsbilar, minibussar till förbundets övnings- och utbildningsanläggningar, träningsutrustning samt IT-utrustning.

Investeringsbudget (mnkr)	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
Fordon & materiel	25,0	27,1	23,1
Byggnader & anläggningar	0,5	0	0
IT	4,5	2,6	3,0
Summa	30,0	29,7	26,1

7.2.6 Avgifter

Avgifterna avser priser för tjänster och lokalhyra vid Storstockholms brandförsvär under 2019.

1. Rullbandstest

Rullbandstest, momsbelagt	
Rullbandstest vid nyrekrytering	400kr/ tillfälle

2. Veteranbil

Hyra av veteranbil, momsbelagt*	
Veteranbil, extern kund	5 100 kr/tim
Priset avser de första 3 timmarna	
Från timme 4 debiteras	1 085 kr/tim

* Anställda inom brandförsvaret enligt särskild överenskommelse.

3. Utbildning

Utbildning, momsbelagt	
Brandskyddsutbildning på Ågesta övningsfält. Teori och praktik.	1 200 kr/deltagare Lägsta avgift: 12000 kr
Brandskyddsutbildning. Teori och praktik hos kund.	450 kr/deltagare Lägsta avgift: 6 700 kr
Systematiskt brandskyddsarbete, SBA	1 800 kr/deltagare Lägsta avgift: 9 000kr
Brandskyddskontrollant	1 800 kr/deltagare Lägsta avgift: 9 000 kr
Utrymningsövning med rökmaskin hos kund	6 000 kr

4. Uthyrning av lokaler

4.1 Lokaler Okvista och Ågesta utbildningsanläggningar

Lokaler Okvista och Ågesta utbildningsanläggningar, momsfrött	Pris per dag
Lektionssal Okvista	2 544 kr
Alfasalen	1 786 kr
Betasalen	2 003 kr
Gammasalen	2 003 kr
Deltasalen	2 003 kr
Kemsalen	2 003 kr
Konferensrum	1 786 kr
Aulan	4 114 kr

Lokaler Okvista och Ågesta utbildningsanläggningar, momsbelagt	Pris per dag
Brandövningshus exkl. gasol Ragnarök	6 261 kr
Klimatanläggning exkl. gasol	5 730 kr
Förevisningscontainer inkl. laddning	3 183 kr
Trafikolycksplats inkl. mtrl	5 725 kr
Kulisshus	3 502 kr
Brandhall, kallhyra	6 277 kr
T-platta, kallhyra	6 277 kr
Brandhus, kallhyra	6 595 kr
Övriga övningsplatser	Enligt offert

4.2 Gymnastiksal inkl styrketräningslokal

Gymnastiksal inkl. styrketräningslokal, momsfrött	Pris per timme
Täby	454 kr

4.3 Idrottshallar

Idrottshallar, momsfrött	Pris per timme
Brännkyrka, Farsta, Kista och Lidingö	
-Vardagar 07.00 - 17.00	245 kr
-Vardagar 17.00 - 22.00	275 kr
-Lördag och söndag 07.00 - 22.00	275 kr
Kungsholmen och Östermalm	
-Vardagar 07.00 - 17.00	255 kr
-Vardagar 17.00 - 22.00	275 kr
-Lördag och söndag 07.00 - 22.00	318 kr

5. Uthyrning av personal

Uthyrning av personal	
Uthyrning av personal	1 125 kr/tim

6. Automatlarm

Automatlarm, momsfritt	
Onödiga automatlarm	12 230 kr

7.3 Uppföljning

Mål	Mått	Målvärde 2018
SSBF nyttjar sina resurser effektivt och har en god ekonomisk hushållning	Prognossäkerhet	+/- 2 %
	Självfinansieringsgrad om minst 100 %	100 %